

Tartalomjegyzék

2010. évi XCIV. törvény	Az egyes ágazatokat terhelő különadóról	23388
2010. évi XCV. törvény	A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény és más törvények szolgálati viszonyral összefüggő módosításáról	23391
23/2010. (X. 20.) VM rendelet	Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 27/2007. (IV. 17.) FVM rendelet módosításáról	23399
24/2010. (X. 20.) VM rendelet	Az állati hulla elszállítási és ártalmatlanítási költségeinek támogatásáról szóló 56/2008. (IV. 25.) FVM rendelet módosításáról	23400
25/2010. (X. 20.) VM rendelet	A növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet módosításáról	23401
180/2010. (X. 20.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	23411
4/2010. (X. 20.) KJE határozat	A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága közigazgatási jogegységi határozata	23420

II. Törvények

2010. évi XCIV. törvény az egyes ágazatok terhelő különadójáról*

Az Országgyűlés az államháztartás egyensúlyának javítása érdekében, az általános adófizetési kötelezettséget meghaladó közteherviselésre képes adózók különadó-kötelezettségéről a következő törvényt alkotja:

Értelmező rendelkezések

1. § E törvény alkalmazásában:

1. *bolti kiskereskedelmi tevékenység*: a 2009. január 1-jén hatályos Gazdasági Tevékenységek Egységes Osztályozási Rendszere (a továbbiakban: TEÁOR' 08) szerint a 45.1 ágazatba – ide nem értve a gépjármű, pótkocsi nagykereskedelmét –, 45.32, 45.40 ágazatba – ide nem értve a motorkerékpár javítását, nagykereskedelmét –, továbbá a 47.1–47.9 ágazatokba sorolt tevékenységek,
2. *távközlési tevékenység*: az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény szerinti elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtása,
3. *vállalkozási tevékenység*: jövedelem- és nyereségszerzésre irányuló, üzletszerű gazdasági tevékenység,
4. *energiaellátó*: a távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről szóló 2008. évi LXVII. törvény 10. §-ának 1. pontja szerinti energiaellátó,
5. *nettó árbevétel*: a számviteli törvény hatálya alá tartozó adóalany esetén a számviteli törvényben meghatározott értékesítés nettó árbevétele; a számviteli törvény hatálya alá nem tartozó egyszerűsített vállalkozói adóalany esetében az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény szerinti, általános forgalmi adó nélküli bevétel; a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvény hatálya alá tartozó adóalany esetében a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti általános forgalmi adó nélküli bevétel.

Adókötelezettség

2. § Adóköteles

- a) a bolti kiskereskedelmi tevékenység,
- b) a távközlési tevékenység folytatása, továbbá
- c) az energiaellátó vállalkozási tevékenysége.

Adóalany

3. § (1) Az adó alanya a 2. § szerinti adóköteles tevékenységet folytató jogi személy, az adózás rendjéről szóló törvény szerinti egyéb szervezet, egyéni vállalkozó.
- (2) Adóalany a külföldi illetőségű szervezet, magánszemély is, a belföldön, fióktelep útján kifejtett, 2. § szerinti adóköteles tevékenysége vonatkozásában.

Adóalap

4. § Az adó alapja az adóalanyak az adóévben a 2. § szerinti tevékenységéből származó nettó árbevétele.

---

* A törvényt az Országgyűlés a 2010. október 18-i ülésnapján fogadta el.

Adómérték

5. § Az adó mértéke

- a) a 2. § a) pontja szerinti tevékenységvégzés esetén az adóalap 500 millió forintot meg nem haladó része után 0%, az adóalap 500 millió forintot meghaladó, de 30 milliárd forintot meg nem haladó része után 0,1%, az adóalap 30 milliárd forintot meghaladó, de 100 milliárd forintot meg nem haladó része után 0,4%, az adóalap 100 milliárd forintot meghaladó része után 2,5%,
- b) a 2. § b) pontja szerinti tevékenységvégzés esetén az adóalap 100 millió forintot meg nem haladó része után 0%, az adóalap 100 millió forintot meghaladó, de 500 millió forintot meg nem haladó része után 2,5%, az adóalap 500 millió forintot meghaladó, de 5 milliárd forintot meg nem haladó része után 4,5%, az adóalap 5 milliárd forintot meghaladó része után 6,5%,
- c) a 2. § c) pontja szerinti tevékenységvégzés esetén az adóalap 1,05%-a.

A kétszeres adóztatás elkerülése

6. § Amennyiben az adóalany által folytatott tevékenység egyidejűleg a 2. § a) és c) vagy a 2. § b) és c) pontja alapján egyaránt adóköteles lehet, akkor az adót csak az egyik, a magasabb összegű adófizetési kötelezettséget eredményező tevékenység után köteles megfizetni.

Kapcsolt vállalkozás adó- és adóelőlegfizetési kötelezettségének megállapítása

7. § (1) A társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerint kapcsolt vállalkozásnak minősülő adóalanyok adóját úgy kell megállapítani, hogy az egymással kapcsolt vállalkozási viszonyban álló adóalanyok 2. § a)–b) pontjai szerinti tevékenységéből származó nettó árbevételét össze kell adni, és az eredmény alapulvételével az 5. § szerinti adómértékkel kiszámított összeget az egyes adóalanyok között olyan arányban kell megosztani, mint amilyen arányt az általuk elért, 2. § a)–b) pontja szerinti tevékenységéből származó nettó árbevétel az egymással kapcsolt vállalkozási viszonyban álló adóalanyok által elért összes, 2. § a)–b) pontja szerinti tevékenységéből származó nettó árbevételben képvisel.
- (2) Az (1) bekezdésben foglalt, az adó számítási módja szerint – a 8. §-ban foglaltakra is figyelemmel – kell megállapítani az adóelőleget is.
- (3) Az (1)–(2) bekezdés szerinti számítások végrehajtása érdekében az egymással kapcsolt vállalkozási viszonyban álló adóalanyok kötelesek együttműködni. A számítások dokumentálását (ideértve az elkészítést és a megőrzést is) az egymással kapcsolt vállalkozási viszonyban álló adóalanyok mindegyike köteles elvégezni. A számítások dokumentációját az adóhatóság kérésére be kell mutatni.

Eljárási rendelkezések

8. § (1) Az adó alanya adókötelezettségét az adóévet követő év 150. napjáig állapítja meg és vallja be az e célra rendszeresített nyomtatványon az állami adóhatósághoz.
- (2) Az adóalany az adóévre – a (3) bekezdés a)–b) pontja szerinti esetben az adóév 150. napjáig, a (3) bekezdés c)–d) pontja szerinti esetben a 2. § szerinti tevékenység megkezdését követő 15 napon belül az erre a célra rendszeresített nyomtatványon – az állami adóhatósághoz adóelőleget köteles bevallani. Nem kell adóelőleget bevallani az előtársaságnak.
- (3) Az adóelőleg összege
- a) ha az adóalany adóévet megelőző adóéve 12 hónap, akkor az adóévet megelőző adóévben folytatott 2. § szerinti tevékenységéből származó nettó árbevétel alapulvételével az 5. § szerint számított összeg,
  - b) ha az adóalany adóévet megelőző adóéve 12 hónapnál rövidebb, akkor az adóévet megelőző adóévben folytatott 2. § szerinti tevékenységéből származó nettó árbevétel 12 hónapra számított összegének alapulvételével az 5. § szerint számított összeg,
  - c) a 2. § szerinti tevékenységet az adóévben jogelőd nélkül kezdő adóalany esetében az adóévre várható adó összege,

- d) átalakulással létrejött adóalany esetén a jogelőd által az adóévben az átalakulás napjáig elért, 2. § szerinti tevékenységből származó nettó árbevétel alapulvételével, az 5. § szerinti adómértékkel számított összeg olyan aránya, amilyen arányban az átalakulással létrejött adóalany (ide értve kiválás esetén a fennmaradó társaságot is) a jogelőd vagyonából részesült.
- (4) Az adóalany adófizetési kötelezettségét a bevallás-benyújtására előírt határnapig, az adóelőleg-fizetési kötelezettséget a (3) bekezdés a)–b) pontja szerinti esetben két egyenlő részletben, az adóév hetedik hónapjának 20. napjáig és tizedik hónapjának 20. napjáig, a (3) bekezdés c)–d) pontja szerinti esetben két egyenlő részletben, a bejelentkezéssel egyidejűleg és az adóév utolsó napjáig teljesíti. Amennyiben az adóévre megfizetett adóelőleg összege több, mint az adóévre bevallott adóösszeg, a különbözetet az adóalany az adóévi adóról szóló bevallás benyújtásának napjától igényelheti vissza az adózás rendjéről szóló törvény adóvisszatérítési szabályai alapján.
- (5) Az adófizetésre nem kötelezett adóalany adó- és adóelőlegbevallás benyújtási kötelezettsége nincs.
- (6) Az adóval kapcsolatos hatósági feladatokat az állami adóhatóság látja el, az adóból származó bevétel a központi költségvetés bevétele.
- (7) Az e törvényben nem szabályozott eljárási kérdésekben az adózás rendjéről szóló törvény előírásai az irányadók.
- (8) A számviteli törvény hatálya alá tartozó adóalany az e törvény alapján megállapított adót az adózás előtti eredmény terhére számolja el.

Átmeneti és záró rendelkezések

- 9. §**
- (1) A 2010. adóévben az adó alanya az, aki 2010. október 1. napján vagy azt követően a 2010. évben a 2. § szerinti tevékenységet végez.
- (2) A 2010. évi adó alapja – a 4. §-ban foglaltaktól eltérően, a 7. §-ban foglaltakra figyelemmel – az adóalany 2010. évi, 2. § szerinti tevékenységből származó nettó árbevétele.
- (3) A naptári évtől eltérő üzleti évet választó adóalany esetében a 2010. évi adó alapja a 2010. évben kezdődő üzleti évében elért, 2. § szerinti tevékenységből származó nettó árbevétele.
- (4) A 2. § szerinti tevékenységét 2010. évben kezdő adóalany esetében – ide nem értve a (3) bekezdésben említett adóalanyt – a 2010. évi adó alapja a 2010. évben folytatott, 2. § szerinti tevékenységből származó nettó árbevétel.
- (5) Az adóalany a 2010. évi adóelőlegét – a 8. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően – 2010. december 20-ig köteles megállapítani, bevallani és megfizetni.
- (6) A 2010. évi adóelőleg összege – a 7. §-ban foglaltakra is figyelemmel – az adóalany 2009. évi, 2. § szerinti tevékenységből származó nettó árbevételének alapulvételével az 5. § szerint számított összeg.
- (7) A 2. § szerinti tevékenységét 2010. évben kezdő adóalany esetében, továbbá annak a naptári évtől eltérő üzleti évet választó adóalanyának az esetében, akinek nincs 2010. december 20-ig beszámolóval lezárt utolsó üzleti éve, a 2010. évi adóelőleg összege – a (6) bekezdésben foglaltaktól eltérően – a 2010. adóévre, illetve a beszámolóval le nem zárt üzleti évre várható adó összege.
- (8) Ha az adóalany a (7) bekezdés szerinti esetben az adóelőleg (5) bekezdés szerinti esedékességéig a 2010. évi várható adó összegét nem fizette meg legalább a 2010. évi végleges adó 90%-ának mértékéig, akkor a megfizetett előleg és a végleges 2010. évi adó 90%-ának különbözete után 20%-os mulasztási bírságot fizet.
- 10. §**
- (1) E törvény a kihirdetését követő 45. napon lép hatályba.
- (2) E törvény 2013. január 1-jén hatályát veszti azzal, hogy az adóalanyok a 2012. adóévre vonatkozó adómegállapítási, adóbevallási, adó- és adóelőlegfizetési kötelezettségeit a 2012. december 31-én hatályos szabályok alapján kell teljesíteni.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2010. évi XCV. törvény**a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló****2001. évi XCV. törvény és más törvények szolgálati viszonytal összefüggő módosításáról***

- 1. §** A Hjt. 2. §-a a következő (41)–(43) bekezdéssel egészül ki:
[E törvény alkalmazásában:]
„(41) Harctéri egészségügyi katona: az állomány azon tagja, aki egészségügyi szakképesítéssel rendelkezik, és az ehhez szükséges, az egészségügyről szóló törvény szerinti egészségügyi szakirányú szakmai továbbképzésen eredményesen részt vett.
(42) Harctéri életmentő katona: az állomány azon tagja, aki egészségügyi szakképesítéssel nem rendelkezik, azonban a Magyar Honvédség, illetve a szövetséges fegyveres erők által szervezett egészségügyi szakképzésen eredményesen részt vett.
(43) Nagy értékű képzés: az olyan képzés, amely esetén a tanulmányi támogatás pénzben kiszámított havi összege meghaladja a köztisztviselői illetményalap tízszeresét.”
- 2. §** A Hjt. 17. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg az eredeti szöveg (1) bekezdésre változik:
„(2) A különleges műveleti kiképzések, illetve gyakorlatok alkalmával az állomány tagjának személyi szabadsága, az érintettek előzetes írásbeli beleegyezésével a kiképzés céljainak elérése érdekében, az alkotmányos jogok tiszteletben tartásával a szükséges mértékben, és ideig, de legfeljebb 96 óráig korlátozható.”
- 3. §** A Hjt. 21. § (2) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A szerződéses állomány tagjának párttagságát szolgálatteljesítése alatt fel kell függesztenie. Párt nevében vagy érdekében – szolgálati viszonyának szüneteltetése idején – csak az országgyűlési, az európai parlamenti, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, illetve kisebbségi önkormányzati képviselő választáson jelöltként való részvétele során vállalhat közszereplést.”
- 4. §** A Hjt. 41. § (12) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(12) Önkéntes tartalékos szolgálati jogviszony – jogszabályban meghatározott feltételekkel – a 18. életévét betöltött, de 50 évesnél nem idősebb személlyel létesíthető, akivel szemben a (2) bekezdésben meghatározott, szolgálati viszony létesítését kizáró ok (a továbbiakban: kizáró ok) nem áll fenn. Az önkéntes tartalékos szolgálati jogviszony létesítése, illetve fennállása tekintetében a 41/A. §-t és a 41/B. §-t megfelelően alkalmazni kell. Ha az önkéntes tartalékos szolgálati viszony létesítésére a hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszony megszűnésével egyidejűleg kerül sor, az önkéntes tartalékos szolgálatot vállaló személy egészségi, pszichikai és fizikai alkalmassági vizsgálatától el kell tekinteni, feltéve, hogy a hivatásos vagy a szerződéses szolgálati viszony nem az állomány tagjának egészségi, illetve pszichikai állapota miatt került megszüntetésre.”
- 5. §** (1) A Hjt. 46. § (3) bekezdés j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Szolgálat az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül – vezénlyéssel – a következő szerveknél is teljesíthető]
„j) a honvédelmi vagy egyéb biztonsági érdeket szolgáló gazdálkodó szervezetnél, továbbá a Honvédség tevékenységét elősegítő közhasznú szervezetnél, illetve társadalmi szervezetnél,”
- (2) A Hjt. 46. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
„(8) Amennyiben nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, katonai feladat végrehajtása közben meghatározott egészségügyi tevékenységet a harctéri egészségügyi katonán túl harctéri életmentő katona is végezhet
a) a műveleti területen, továbbá
b) a katonai feladatban közvetlenül közreműködő személyeken.”

---

* A törvényt az Országgyűlés a 2010. október 18-i ülésnapján fogadta el.

- 6. §** (1) A Hjt. 48. § (1) bekezdése a következő m) ponttal egészül ki:
[A Honvédség személyi állományába tartozó, de a Honvédségnél szolgálati beosztást be nem töltő személyt rendelkezési állományba kell helyezni. Ennek megfelelően a Honvédség rendelkezési állományába tartozik,]
„m) aki az 59/B. § szerinti esetben az előterjesztési javaslattal szemben bírósághoz fordult, a kereset jogerős elbírálásáig, de legfeljebb a hivatásos szolgálat felső korhatáráig.”
- (2) A Hjt. 48. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:
„(7) Az állomány tábournoki rendfokozatú, (1) bekezdés m) pontja szerint rendelkezési állományban lévő tagjának a 117. § (1) bekezdése szerint távolléti díj jár, amelynek legfeljebb 50%-át a munkáltatói jogkört gyakorló előjáró visszatartja. A 117. § (2) bekezdést megfelelően alkalmazni kell, amennyiben az állomány tábournoki rendfokozatú tagjának szolgálati viszonya az 59/B. § alapján nem kerül megszüntetésre.”
- 7. §** A Hjt. 50. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A szolgálati viszony (2) bekezdés a) pont szerinti módosítása a 2. § (22) bekezdés szerinti határozott időtartamú külszolgálatra történő vezénylés, illetve a Magyarországra települő többnemzeti katonai szervezetek állományában történő alkalmazás idejére is történhet.”
- 8. §** (1) A Hjt. 54. §-át megelőző alcím helyébe a következő alcím lép:
„A szerződéses állomány tagja szolgálati viszonyának szünetelése”
- (2) A Hjt. 54. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A szerződéses állomány tagjának szolgálati viszonya megszűnik, ha a szünetelés időtartama alatt a szerződésben meghatározott időtartam letelik.”
- 9. §** A Hjt. a következő 56/A. §-sal egészül ki:
„56/A. § (1) Az önkéntes tartalékos szolgálati jogviszony megszűnik:
a) közös megegyezéssel,
b) az önkéntes tartalékos szolgálati jogviszony egyoldalú megszüntetésével,
c) az önkéntes tartalékos szolgálati jogviszony megszüntetése fenyítés kiszabásával,
d) az önkéntes tartalékos halálával,
e) hivatásos, illetve szerződéses állományba vétellel,
f) a szerződésben megállapított határozott idő leteltével, annak meghosszabbítása kivételével,
g) az önkéntes tartalékos szolgálatra való alkalmatlanság megállapításával,
h) az önkéntes tartalékos katonára a szolgálatra az 59. § (6) bekezdése alapján méltatlanná válásának megállapításával,
i) a törvény erejénél fogva a 41/A. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt igazolási kötelezettség ismételt szabályszerű felhívást követő elmulasztása esetén, ha az önkéntes tartalékos nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívül álló ok következménye.
(2) Az önkéntes tartalékos szolgálati jogviszony megszűnésének napján az önkéntes tartalékos járandóságai időarányosan elszámolásra kerülnek.
(3) Az (1) bekezdés h) pontja esetén az önkéntes tartalékos katonának egyenruha viselésére és rendfokozat használatára a 230. § (7)–(9) bekezdéseit megfelelően alkalmazni kell.”
- 10. §** A Hjt. a következő 59/B. §-sal egészül ki:
„59/B. § (1) A miniszter az állomány tábournoki rendfokozatú tagja szolgálati viszonyának megszüntetésére a köztársasági elnökhöz tesz előterjesztést.
(2) Tábournok esetén a Hjt. 59. § (6) bekezdés c) pontja szerinti méltatlansági eljárás megindítására és lefolytatására a miniszter jogosult a köztársasági elnök egyidejű értesítése mellett. A méltatlansági eljárás szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a miniszter a szolgálati jogviszony megszüntetésére a jegyzőkönyv kézhezvételét követő 5 napon belül elkészíti az (1) bekezdés szerinti előterjesztést.
(3) A miniszter (1) bekezdés szerinti előterjesztési javaslatát az állomány tábournoki rendfokozatú tagja részére kézbesíteni kell. Az előterjesztési javaslatnak tartalmaznia kell a szolgálati viszony megszüntetésére irányadó tartalmi elemeket. Az állomány tagja a javaslattal szemben a kézbesítéstől számított 15 napon belül bírósághoz fordulhat, melyet egyidejűleg a miniszternek jelenteni köteles. Az állomány tábournoki rendfokozatú tagját a jogorvoslat lehetőségéről tájékoztatni kell. A kereset jogerős elbírálásáig a javaslat nem terjeszthető a köztársasági elnök elé.”

A kereset benyújtásától annak jogerős elbírálásáig az állomány tábournoki rendfokozatú tagját rendelkezési állományba kell helyezni.”

- 11. §** A Hjt. 62. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az (1) bekezdés c) pontja a hivatásos állomány tagjára nem alkalmazható.”
- 12. §** (1) A Hjt. 68. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(6) Az a szerződéses katona, akinek szolgálati viszonya a vállalt idő letelte előtt szűnik meg, az (5) bekezdés szerinti előlegből a le nem szolgált időre eső összeget – az 56. § g) és i) pontjában, valamint az 59. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt kivételekkel – köteles visszafizetni.”
- (2) A Hjt. 68. § (11) bekezdés i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A szerződéses katona a vállalt szolgálati idejének letöltésekor, ha annak a meghosszabbítását kéri – az (1) bekezdés szerint felszámított leszerelési segély terhére – szerződés-hosszabbítási díjra jogosult, melynek összege]
„i) a 11. év letöltésekor, vagy az ezt követő első szerződés-hosszabbításkor 8,0 havi”
[távolléti díjjal azonos, amit azonban a korábban kifizetett szerződés-hosszabbítási díj havi mértékeivel csökkenteni kell].
- 13. §** A Hjt. a következő 76. §-sal egészül ki:
„76. § A miniszter az egészségügyért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben határozza meg azokat a fertőző betegségeket, amelyek esetében a megbetegedési veszély, a szolgálati beosztáshoz, illetve egyes szolgálati feladatokhoz kapcsolódóan – így különösen a külföldi szolgálat végrehajtása során – az állomány tagjának vagy egyes csoportjainak egészségét és biztonságát veszélyeztető biológiai kóroki tényező kockázatának elkerülése érdekében kötelező védőoltás elrendelésének van helye. A kötelező védőoltást a Magyar Honvédség közegészségügyi-járványügyi hatósági feladatokat ellátó szerv vezetőjének javaslata alapján az országos parancsnok rendeli el. Az országos parancsnok által elrendelt kötelező védőoltás alól az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 58. § (3) bekezdése szerinti mentesítést az állomány védőoltásra kötelezett tagja, törvényes képviselője, illetve kezelőorvosa a Magyar Honvédség közegészségügyi-járványügyi hatósági feladatokat ellátó szerv vezetőjénél kezdeményezheti.”
- 14. §** A Hjt. 79. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A tisztí rendfokozathoz kötött beosztás betöltéséhez legalább főiskolai, a főtörzsszászlósi rendfokozathoz kötött beosztás betöltéséhez középiskolai végzettség és felsőfokú szakmai végzettség, a többi tiszthelyettesi rendfokozathoz kötött beosztás betöltéséhez pedig legalább középiskolai végzettség szükséges. Jogszabályban meghatározott tiszthelyettesi rendfokozathoz kötött beosztásoknál legalább szakiskolai, szerződéses tisztiesi beosztásokhoz legalább alacsonyabb iskolai végzettség szükséges.”
- 15. §** A Hjt. 81. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A tanulmányi szerződésben meg kell határozni az állomány tagját megillető támogatás formáját és mértékét, a tanulmányok befejezése után a Honvédségnél kötelezően szolgálati viszonyban eltöltendő idő tartamát, továbbá a tanulmányi támogatás pénzben kiszámított összegére vonatkozó megtérítési kötelezettségét, ha az állomány tagja a tanulmányait nem fejezi be, vagy a szerződésben vállalt szolgálati időt önhibából nem tölti le. A kötelezően szolgálati viszonyban eltöltendő idő megegyezik a képzési idővel, de öt évnél hosszabb nem lehet. A nagy értékű képzések esetén a kötelezően szolgálati viszonyban eltöltendő idő a képzési időnél hosszabb is lehet, de ez esetben sem haladhatja meg az öt évet.”
- 16. §** A Hjt. 83. § (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(10) A miniszter, a Honvéd Vezérkar főnöke javaslatára az állomány általános előmenetelű beosztást betöltő tagja viselt rendfokozata szerinti maximális várakozási idejét annak leteltekor egy alkalommal, legfeljebb a viselt rendfokozathoz rendelt maximális várakozási idővel megegyező időtartammal meghosszabbíthatja, amennyiben a meghosszabbításhoz szolgálati érdek fűződik.”

- 17. §** A Hjt. 84. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Az állomány speciális beosztást betöltő tagja – az általa betöltött beosztásban elérhető legmagasabb rendfokozat eléréséig – a 83. § (9) bekezdésben meghatározott kivétellel, a (2) bekezdés szerinti meghatározott várakozási idő leteltékor, illetve azt követően az előmeneteli feltételek teljesülése esetén lép elő a következő rendfokozatba.”
- 18. §** A Hjt. 91. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) A különleges műveleti kiképzések alkalmával – a kiképzésen résztvevők vonatkozásában – a szolgálatteljesítési idő e törvény rendelkezéseitől eltérően is megállapítható, de nem haladhatja meg a heti legfeljebb 96 kiképzési órát. Minden 24 órás vagy azt meghaladó folyamatos kiképzési foglalkozás során az állomány felkészítésben résztvevő tagja 24 óránként egészségügyi szakszemélyzet által végrehajtott ellenőrzésen vesz részt. Minden 48 órát meghaladó kiképzési foglalkozást követően az állomány tagja számára összevontan kell biztosítani a napi 8 óra pihenőidőt kiegészítve további egyszeri 8 óra regenerációs idővel.”
- 19. §** A Hjt. 100. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:
„(7) Év közben kezdődő szolgálati viszony esetén az állomány tagja az (5) bekezdés szerint a naptári évre járó 30 nap időarányos részére jogosult. Ez azonban – ha az állomány tagja az év folyamán már szolgálati viszonyban állt – nem lehet több mint a naptári évre járó időtartam még igénybe nem vett része. A naptári évben igénybe nem vett rész később nem igényelhető.”
- 20. §** A Hjt. 103. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az állomány tagjának kérelmére illetmény nélküli szabadságot kell engedélyezni:]
„a) a gyermek gondozása céljából
aa) a szülési szabadság letöltését követő naptól,
ab) az állomány férfi tagjának a gyermek születésétől,
ac) örökbefogadott vagy nevelt gyermek esetén az örökbefogadás vagy a nevelésbe vétel hivatalosan igazolt időpontjától
a gyermek 3. életévének – ikergyermek esetén a tankötelessé válás évének végéig –, tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek esetében a 12. életéve betöltéséig;”
- 21. §** A Hjt. 104. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A szabadságot az esedékesség évében kell kiadni. Ha fontos szolgálati érdek miatt erre nincs lehetőség, úgy azt a következő év június 30. napjáig, az állomány tagjának betegsége vagy a személyét érintő más elháríthatatlan akadály esetén az akadályoztatás megszűnésétől számított 30 napon belül kell kiadni. A szabadság megváltására csak a szolgálati viszony megszüntetése esetén van lehetőség, melynek során az e törvény hatálybalépésének évétől járó és az elévülési időn belül ki nem adott szabadságokat lehet figyelembe venni. A szerződéses jogviszony 56. § i) pontja alapján történő megszűnése esetén az állomány tagja részére ki nem adott szabadságot megváltani nem lehet, annak kiadását a hivatásos jogviszony létesítését követő 30 napon belül meg kell kezdeni.”
- 22. §** A Hjt. 118. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Ahol e törvény átlagkeresetről rendelkezik, ott a havi átlagkereset összegének megállapításánál az esedékesség időpontjában érvényes alapilletmény, illetménykiegészítés és szolgálati időpótlék, valamint az utolsó 4 naptári negyedévben kifizetett illetménypótlék, kiegészítő illetmény, jutalom és a 2009. január 1-jét megelőzően hatályos szabályok szerinti külön juttatás együttes összegének egyhavi átlagát kell alapul venni.”
- 23. §** A Hjt. 122. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az egyszeri juttatás összegét a beosztás és osztályba sorolási kötelezettség fennállása esetén, az osztályos fokozat figyelembevételével – a repülőhajózó, illetőleg ejtőernyős beosztásokban eltöltött minden év után – az illetményalap 25–75%-ában kell megállapítani.”
- 24. §** A Hjt. 125/A. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg az eredeti szöveg (1) bekezdésre változik:
„(2) Amennyiben az állomány tagjának külföldi pénzbeli ellátását a 2. § (32) bekezdés c) pontja szerinti feladatokban való részvétel időtartamára a békefenntartó műveletet irányító nemzetközi szervezet közvetlenül biztosítja, részükre külön jogszabály devizaellátmány helyett külföldi napidíj-kiegészítést állapíthat meg.”

- 25. §** A Hjt. a következő 126/C. §-sal egészül ki:
„126/C. § (1) A 126. § (1) bekezdés b) pontja szerinti – a 18. § (3) bekezdésben meghatározott helyben lakási kötelezettség fenntartását szolgáló – lakhatási támogatás forrása
a) a minisztérium rendelkezése alatt lévő lakások és nem lakáscélú helyiségek elidegenítéséből származó bevétel,
b) a lakáscélú munkáltatói kölcsönök törlesztéséből származó bevétel, valamint
c) az e célra rendelt fejezeti kezelésű támogatás.
(2) A minisztérium rendelkezése alatt lévő bérlakás állomány fejlesztésére az (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti források használhatók fel.
(3) A 126. § (1) bekezdés b) pontja szerinti lakhatási támogatással kapcsolatos pénzforgalmat a Honvédség kijelölt szervezete hitelintézetnél nyitott és vezetett lakásépítés vagy vásárlás munkáltatói támogatása megnevezésű számlán bonyolítja.”
- 26. §** (1) A Hjt. 131. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A fegyelmi eljárás elrendelése, illetve a fenyítés kiszabása mellőzhető, ha a fegyelemsértés olyan csekély súlyú, hogy – figyelembe véve az elkövető magatartását és szolgálati rendhez való viszonyát, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményeket – a figyelmeztetés is elégséges. A figyelmeztetést a 159. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően írásba kell foglalni.”
(2) A Hjt. 131. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) Ha a fegyelemsértés elkövetője az eljárás elrendelése nélküli figyelmeztetést nem fogadja el és annak közlésétől számított 3 munkanapon belül kifogást jelent be, a fegyelmi eljárást haladéktalanul el kell rendelni.”
(3) A Hjt. 131. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik e Fejezet rendelkezéseit az önkéntes tartalékos katonákra is alkalmazni kell. E Fejezet alkalmazásában a szolgálati viszony alatt az önkéntes tartalékos szolgálati jogviszonyt is érteni kell.”
- 27. §** A Hjt. 137. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Amennyiben a fegyelmi eljárásban az állományilletékes parancsnokot tanúként kell meghallgatni, az állományilletékes parancsnok az ügy iratait felterjeszti az előljáró parancsnokhoz. Ebben az esetben a fegyelmi eljárás lefolytatására és a fenyítés kiszabására az előljáró parancsnok jogosult.”
- 28. §** A Hjt. 141. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A fegyelmi jogkört gyakorló parancsnok fegyelmi eljárást rendel el, ha a tudomására jutott tények alapján fegyelemsértés, illetve fegyelmi eljárás keretében is elbírálnak szabálysértés alapos gyanúja állapítható meg, vagy a 131. § (4) bekezdésében foglalt esetben az elkövetőt figyelmeztetésben részesíti.”
- 29. §** A Hjt. 146. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az egyszerű ténybeli megítélésű, kisebb tárgyi súlyú fegyelemsértés esetén, ha az elkövető a fegyelemsértést beismerte, a vizsgáló megbízása mellőzhető. A fegyelmi eljárást ebben az esetben is határozattal kell elrendelni, azonban a fegyelemsértés az eljárás alá vont személynek a fegyelmi eljárást elrendelő parancsnok által történt meghallgatása alapján is elbírálnak (a továbbiakban: egyszerűsített eljárás).”
- 30. §** A Hjt. 148. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az önkéntes tartalékos katona ellen indított fegyelmi eljárásban – annak lefolytatása szempontjából – a rendelkezésre állás időszaka nem minősül tartós távollétnek, illetve akadályoztatásnak.”
- 31. §** A Hjt. 154. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A fegyelmi vizsgálat befejezésekor a vizsgáló az állomány eljárás alá vont tagját felhívja, hogy az iratismertetésen – a megjelölt időpontban – jelenjen meg. Ha az állomány eljárás alá vont tagjának van képviselője, a vizsgáló a képviselőt hívja fel az iratismertetésen való megjelenésre, az állomány eljárás alá vont tagját pedig értesíti az iratismertetésről. Az értesítést, a felhívást a címzetteknek az iratismertetés előtt legalább 3 nappal kézbesíteni kell.”
- 32. §** A Hjt. a következő 162/A. §-sal egészül ki:
„162/A. § A miniszter a 140. § (3) bekezdése szerinti előterjesztési javaslata esetén az 59/B. § (3) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.”

- 33. §** A Hjt. 178. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A kártérítési eljárás elrendelését követő 60 napon belül a 177. § (1) bekezdésében meghatározott személy a kártérítésre kötelezésről vagy annak mellőzéséről indokolt határozattal dönt. Ha az eljárás alá vonttal szemben a kárigénnyel összefüggően büntetőeljárás indult, a káreljárást a büntetőeljárás jogerős befejezéséig fel kell függeszteni, és a határozathozatalra megállapított 60 napos határidő a büntetőeljárás jogerős befejezésekor kezdődik. Az eljárás alá vont tartós távolléte, illetve egészségügyi szabadsága esetén azok időtartamára a káreljárás felfüggeszthető. A felfüggesztés időtartama nem számít bele a határozathozatalra megállapított 60 napos határidőbe.”
- 34. §** A Hjt. 222. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az állomány tagja a fegyelmi, a kártérítési, a nyugdíj-, valamint a balesetnek, vagy a betegségnek a szolgálati kötelemekkel való összefüggését érintő ügyben hozott első fokú határozat ellen – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezést nyújthat be.”
- 35. §** A Hjt. 223. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az állomány tagja – az 59/B. § és a 162/A. § szerinti esetek kivételével – a szolgálati viszonyból származó jogvita esetén 30 napon belül keresettel fordulhat a bírósághoz, ha
a) a szolgálati panaszát elutasították vagy jogszabályban előírt határidőn belül nem bírálták el, illetőleg az első fokú határozat elleni fellebbezését elutasították;
b) a sérelmezett döntést a miniszter hozta;
c) az a)–b) pontba nem tartozó, alanyi jogon biztosított jogosultságokkal kapcsolatban hozott döntés vagy intézkedés, illetve ezek elmulasztása miatt joghátrány érte.”
- 36. §** A Hjt. 262. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A 259. § (1) bekezdésében meghatározott szempontból az alábbiak szerint kell a szolgálati viszonyban eltöltött időt számítani:]
„c) 1,2-szeresen a rendszeresen csapatkiképzést folytató szervezeti egységek kiképzéssel közvetlenül foglalkozó állományának, harcálláspontokon, a földfelszín alatt szolgálatteljesítőknél, a katonai büntetés-végrehajtási szervezeteknél a fogvatartottakkal közvetlenül foglalkozó állomány tagjainak, a fokozott igénybevétellel és veszéllyel járó beosztásokban szolgálatot teljesítőknél, valamint a nemzetbiztonsági műveleti területen speciális feladatokat ellátóknak.”
- 37. §** A Hjt. 267. §-át megelőző alcím és a 267. § helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:
„Az Európai Unió jogának való megfelelés
267. § E törvény
a) 43. §-a, valamint az 52. § (4) és (5) bekezdése a munkaadónak a munkavállalóval szembeni, a szerződés, illetve a munkaviszony feltételeire vonatkozó tájékoztatási kötelezettségéről szóló 1991. október 14-i 91/533/EGK tanácsi irányelvnek,
b) 98. §-a, 102/A. §-a és a 103. § (1) bekezdés a) pontja az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött keretmegállapodásról szóló 1996. június 3-i 96/34/EK tanácsi irányelvnek,
c) 59. § (9) bekezdése a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 1998. július 20-i 98/59/EK tanácsi irányelvnek,
d) 6. §-a és a 93. § (1) bekezdése a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
e) 61/B. §-a az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keret-megállapodásról szóló 1997. december 15-i 97/81/EK tanácsi irányelvnek és
f) 61/B. §-a az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásra vonatkozóan megkötött keret-megállapodásról szóló 97/81/EK irányelv Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára történő kiterjesztéséről szóló 1998. április 7-i 98/23/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

- 38. §** (1) A Hjt. 287. § (2) bekezdés f) pontja a következő ff) alponttal egészül ki:
[a juttatások, költségtérítések, kedvezmények, támogatások rendszerét és feltételeit, ideértve különösen]
 „ff) az étkezési hozzájárulás formáját és juttatásának rendjét;”
- (2) A Hjt. 287. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az egészségügyért felelős miniszterrel együttes rendeletben szabályozza
 a) azon fertőző betegségek körét, amelyek esetében a megbetegedési veszély, a szolgálati beosztáshoz, illetve a szolgálati feladatokhoz kapcsolódóan, így különösen a szolgálati célból külföldre történő kiutazáskor a kötelező védőoltás elrendelésének van helye, továbbá a Magyar Honvédségnél járványügyi feladatokat ellátó szerv védőoltásokkal kapcsolatos feladatait, az oltóanyagok beszerzésének és a védőoltások felvételének rendjét,
 b) a katonai feladat végrehajtása közben elvégezhető egészségügyi tevékenységek, az egészségügyi tevékenységek elvégzéséhez szükséges egészségügyi szakirányú szakmai továbbképzés körét, a szakkiképzési követelményeket, azok szakmai tartalmát, illetve kijelölje az elvégezhető egészségügyi tevékenységekhez szükséges egészségügyi szakirányú szakmai továbbképzésre és a szakkiképzés lefolytatására jogosított intézmények körét.”
- 39. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott eltéréssel – a kihirdetését követő második hónap első napján lép hatályba.
 (2) A 4. §, a 9. §, a 26. § (3) bekezdés, a 30. §, a 42. § (2) bekezdés, a 44. § (1) bekezdés és a 46. § (2) bekezdés 2012. január 1-jén lép hatályba.
- 40. §** A nagy értékű képzésre vonatkozó rendelkezéseket e törvény hatálybalépését követően megkötött tanulmányi szerződésekre kell alkalmazni.
- 41. §** E törvény 20. §-a az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött keretmegállapodásról szóló 1996. június 3-i 96/34/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.
- 42. §** (1) A Hjt.
 a) 27. §-ában „Az állomány tagja” szövegrész helyébe „A szerződéses állomány tagja” szöveg,
 b) 49. § (7) bekezdésben „az Állami Egészségügyi Központban” szövegrész helyébe „a Honvédkórház-Állami Egészségügyi Központban (Honvéd, Rendészeti és Vasútegészségügyi Központ)” szöveg,
 c) 54. § (1) bekezdésében „az állomány azon tagjának” szövegrész helyébe „a szerződéses állomány azon tagjának” szöveg,
 d) 54. § (2) bekezdésében „az állomány tagja” szövegrész helyébe „a szerződéses állomány tagja” szöveg,
 e) 54. § (3) bekezdésében „az állomány” szövegrész helyébe „a szerződéses állomány” szöveg
 f) 110. § (1) bekezdés a) pontjában az „ügynökségeiben,” szövegrész helyébe az „ügynökségeiben, igazgatóságaiban,” szöveg
 g) 117. § (1) bekezdésében a „visszatartatja” szövegrész helyébe a „visszatartja” szöveg
 h) 137. § (1) bekezdésben a „(4) bekezdésében,” szövegrész helyébe a „(4) és (6) bekezdésében,” szöveg
 i) 214. §-ban a „megszerzi” szövegrész helyébe a „betölti” szöveg
 j) 3. számú melléklet 4.1. pontjában a „Szolgálati beosztásból felfüggesztés” szövegrész helyébe a „Szolgálati beosztásból felfüggesztés, illetményvisszatartás” szöveg lép.
- (2) A Hjt.
 a) 152. § (2) bekezdésben a „Honvédséghez nem tartozó személyt” szövegrész helyébe a „Honvédséghez nem tartozó személyt, valamint az önkéntes tartalékos katonát a rendelkezésre állás időszakában” szöveg,
 b) 165. § (1) bekezdésben „az illetményéből” szövegrész helyébe „az illetményéből, illetve – önkéntes tartalékos katona esetén – rendelkezésre állási díjából” szöveg lép.
- 43. §** A katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról szóló 1996. évi XLV. törvény
 a) 2. § e) pontjában az „(a továbbiakban: főtítkár),” szövegrész helyébe az „(a továbbiakban: főtítkár), a katonai főigazgató,”
 b) 12. § (1) bekezdésben az „a főtítkárt” szövegrész helyébe az „a főtítkárt, a katonai főigazgatót”,

c) 45/A. §-ában az „illeti meg.” szövegrész helyébe az „illeti meg, amelynek fedezetét a szerződést kötő fegyveres szerv éves költségvetésében kell biztosítani.” szöveg lép.

- 44. §** (1) A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 30. § (1) bekezdésében a „hivatásos (szerződéses) állományú” szövegrész helyébe a „hivatásos (szerződéses, önkéntes tartalékos) állományú” szöveg lép.
(2) A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 68. § (4) bekezdésében az „Állami Egészségügyi Központon (Honvéd, Rendészeti és Vasútegészségügyi Központ)” szövegrész helyébe a „Honvédkórház-Állami Egészségügyi Központon (Honvéd, Rendészeti és Vasútegészségügyi Központ)” szöveg lép.
- 45. §** E törvény 2012. január 2-án hatályát veszti.
- 46. §** (1) Hatályát veszti a Hjt. 21. § (1) bekezdése, 41. § (3) bekezdésében az „, állománycsoporttól függetlenül legalább kettő, de” szövegrész, a 69. § (2) bekezdése, a 81. § (1) bekezdésében a „, 1 évet meghaladó” szövegrész és a 277–280. §.
(2) Hatályát veszti a Hjt. 41/A. § nyitó szövegrészében a „(továbbiakban: kizáró ok)” szöveg.
- 47. §** Nem lép hatályba a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény módosításáról szóló 2009. évi CXLII. törvény 5. § (1) bekezdése és 11. §-a.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A vidékfejlesztési miniszter 23/2010. (X. 20.) VM rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 27/2007. (IV. 17.) FVM rendelet módosításáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 27/2007. (IV. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:
- „(9) A (7) bekezdésben foglaltakat az ÁTK I. valamint az ÁTK II. jogcím alapján benyújtott támogatási kérelmekhez kapcsolódó lemondásra irányuló kérelmek esetében is alkalmazni kell.”
2. § (1) Az R. 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) A mezőgazdasági termelő támogatási kérelem benyújtására akkor jogosult, ha:
- a) a mezőgazdasági üzemének mérete meghaladja a 4 európai méretegységet (a továbbiakban: EUME), és
  - b) olyan állattartó telepet működtet, amelyet az állat-egészségügyi hatóság nyilvántartásba vett, és
  - c) a beruházást az állattartó telepen valósítja meg, és
  - d) a 2. számú mellékletben meghatározott szervezet tagja, és
  - e) az ÁTK I. jogcím, illetve az ÁTK II. jogcím keretében nem nyújtott be támogatási kérelmet vagy, ha az ügyfél az ÁTK I. jogcím, illetve az ÁTK II. jogcím keretében támogatási kérelemnek helyt adó vagy részben helyt adó támogatási határozattal rendelkezik, és
  - ea) az ÁTK I. jogcím, illetve az ÁTK II. szerinti támogatási határozathoz kapcsolódó utolsó kifizetési kérelme vonatkozásában jogerős kifizetési határozattal rendelkezik, vagy
  - eb) az ÁTK I. jogcím, illetve az ÁTK II. jogcím keretében támogatási kérelemnek helyt adó vagy részben helyt adó támogatási határozattal rendelkezik, a műveletet megkezdte az ÁTK III. jogcím támogatási kérelem benyújtásának napjáig, és fejlesztési, beruházási tevékenységre vonatkozóan már nyújtott be kifizetési kérelmet, vagy
  - ec) az ÁTK I. jogcím, illetve az ÁTK II. jogcím keretében támogatási kérelemnek helyt adó vagy részben helyt adó támogatási határozattal rendelkezik, amelyhez kapcsolódóan az ÁTK III. jogcím támogatási kérelem benyújtásának napjáig még nem nyújtott be kifizetési kérelmet, és teljes bizonyító erejű magánokiratban foglalt, visszavonhatatlan nyilatkozatban az ÁTK I. jogcím, illetve az ÁTK II. jogcím keretében kapott támogatás egészéről lemond,
  - f) az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program egyes intézkedései esetén 2009. évben nyújtandó támogatási előleg fizetéséről szóló 91/2009. (IV. 22.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 91/2009. (IV. 22.) Korm. rendelet] alapján nem vett igénybe támogatási előleget, vagy ha vett igénybe, úgy az igénybe vett támogatási előleg összegére vonatkozóan a 91/2009. (IV. 22.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésében előírt határidőben benyújtotta az elszámolását,
  - g) a biogáz előállításával kapcsolatos – a „Trágyafeldolgozás anaerob fermentációval” csoportcím alatti – támogatási egység megvalósítása esetén szarvasmarha, sertés vagy baromfi állatfajkból legalább 200 ÁE szinten tartási kötelezettségvállalásra vonatkozóan nyújtja be a kérelmet, és az a)–f) pontokban meghatározott feltételeket is teljesíti.”
- (2) Az R. 5. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- [(2) Nem vonatkozik:]*
- „a) az (1) bekezdés a)–d) pontjában előírt feltétel a termelői csoportra;”

- 3. §** Az R. a következő 15. §-sal egészül ki:
„15. § E rendeletnek az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 27/2007. (IV. 17.) FVM rendelet módosításáról szóló 23/2010. (X. 20.) VM rendelettel (a továbbiakban: módosító rendelet) megállapított 3. § (9) bekezdését, az 5. § (1) bekezdését, valamint az 5. § (2) bekezdés a) pontját a módosító rendelet hatálybalépésekor folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.”
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon a hatályát veszti.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

**A vidékfejlesztési miniszter 24/2010. (X. 20.) VM rendelete
az állati hulla elszállítási és ártalmatlanítási költségeinek támogatásáról szóló
56/2008. (IV. 25.) FVM rendelet módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

- 1. §** Az állati hulla elszállítási és ártalmatlanítási költségeinek támogatásáról szóló 56/2008. (IV. 25.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 8. § (6) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:
„(6) A rendelkezésre álló forrás kimerülése esetén az agrárpolitikáért felelős miniszter a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 78. § (2) bekezdése alapján közleményt ad ki. Az intézkedésről a szolgáltató köteles értesíteni a kedvezményezetteket.”
- 2. §** (1) Az R. 8. § (2) bekezdésében az „1000 millió forint” szövegrész helyébe az „1050 millió forint” szöveg lép.
(2) Az R. 8. § (3) bekezdésében az „a földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztert” szövegrész helyébe az „az agrárpolitikáért felelős minisztert” szöveg lép.
- 3. §** E rendeletnek az állati hulla elszállítási és ártalmatlanítási költségeinek támogatásáról szóló 56/2008. (IV. 25.) FVM rendelet módosításáról szóló 24/2010. (X. 20.) VM rendelettel (a továbbiakban: módosító rendelet) módosított 8. §-ának (2) bekezdését a módosító rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- 4. §** E rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba és a hatálybalépését követő napon a hatályát veszti.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

**A vidékfejlesztési miniszter 25/2010. (X. 20.) VM rendelete
a növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló
7/2001. (I. 17.) FVM rendelet módosításáról**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. §-a (2) bekezdésének 4., 6. és 7. pontjában, valamint a szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény 57. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. §-ának a) és c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának 11. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E rendelet alkalmazásában:]
„11. *Helyi piac:* olyan, egy adott megyére vagy szomszédos megyékre kiterjedő körzet, ahol a kistermelő vagy feldolgozó növényt, növényi terméket végső felhasználás céljából értékesít.”
- (2) Az R. 1. §-ának 21. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E rendelet alkalmazásában:]
„21. *Termőhely:* természetű berendezés(ek), vagy földterületek együttese, amelyet termelési vagy gazdálkodási egységként használnak, és amely növény-egészségügyi célból külön kezelt részekből is állhat.”
- (3) Az R. 1. §-ának 28. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E rendelet alkalmazásában:]
„28. *Növényútlevél:* hatósági címke (okmány, felirat), amely bizonyítja, hogy e rendelet előírásait betartották, és amelyet az Európai Unió szintjén szabványosítottak a különböző típusú növényekre, növényi termékekre, és amelyet az Európai Unió valamely tagállamának (a továbbiakban: tagállam) felelős hatósága dolgoz ki, kibocsátása pedig az ezt szabályozó rendelkezésekkel összhangban történik”.
- (4) Az R. 1. §-a a következő 46–48. ponttal egészül ki:
[E rendelet alkalmazásában:]
„46. *Egységár:* eladási profil szerinti felvásárlási ár, amely a friss fogyasztásra szánt árunál a nagykereskedelmi felvásárlási árak átlagára, a feldolgozásra szánt árunál az ipari üzemek felvásárlási árainak átlaga.
47. *Termés mennyiség:* számlával igazolt eladott mennyiség, ennek hiányában a termésbecslés alapján megállapított mennyiség.
48. *Növénytermesztéssel hivatásszerűen foglalkozó személy:* az a termelő, aki kereskedelmi céllal állít elő és értékesít növényt, illetve növényi terméket.”
- 2. §** Az R. 22–25. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„22. § (1) A kártalanítás alapja védett növények esetében a külön jogszabályban közzétett eszmei érték, minden más növény, növényi termék és egyéb anyag esetében a kártalanítás alapja a megsemmisített tulajdon, illetőleg a szaporításból kizárt szaporítóanyag mindenkori forgalmi értéke, továbbá a határozatban szereplő zárlati intézkedéssel közvetlenül kapcsolatos költségek összege, ide nem értve azt a költséget, amely a zárlati intézkedés elmaradása esetén is felmerült volna. A kártalanítás alapjául szolgáló forgalmi értéket – ha a kártalanítást kizáró ok nem áll fenn – becsléssel kell megállapítani.
(2) A forgalmi érték becslési eljárását a fertőzöttség tényét megerősítő laboratóriumi vizsgálati eredmény közlését követően a zárlati határozat alapjául szolgáló körülmények kivizsgálásával egy időben meg kell kezdeni. Amennyiben a forgalmi érték megállapításához szükséges a termésbecslés is, azt az MgSzH területi szervének szakvéleményével kell elvégezni.
(3) A forgalmi érték megállapításának alapjai:
a) növény (pl. cserepes növény, gyümölcs, zöldség) esetében annak számlákkal igazolt beszerzési ára (beleértve az importárat is), ennek hiányában a könyv szerinti nyilvántartási ár vagy a káresemény időszakában kialakult átlagos nagykereskedelmi felvásárlási ár;
b) növényi termék (pl. szárítmány) vagy egyéb anyag (pl. fa-csomagolóanyag) esetében annak számlákkal igazolt beszerzési ára (beleértve az importárat is), ennek hiányában a könyv szerinti nyilvántartási ár vagy a káresemény időszakában kialakult átlagos nagykereskedelmi felvásárlási ár;
c) növényi szaporító- és ültetési anyag (pl. oltvány, palánta, vetőmag) esetében a káreseményt megelőző 6 hónapban kialakult átlagos piaci ár;

- d) egy- és kétéves vagy évelő (pl. lucerna) kultúrák esetében,
- da) a növényápolás költségei, ha a zárlat elrendelése a betakarítás előtt történt, vagy
- db) a káresemény időszakában kialakult átlagos nagykereskedelmi felvásárlási ár, ha a zárlat elrendelése betakarítás után (értékesítés előtt) történt, valamint
- dc) egy év becsült elmaradt haszna évelő kultúrák esetében, ha a zárlat elrendelésére az első két évben került sor;
- e) növényi szaporító- és ültetési anyag-előállító ültetvényeknél
- ea) törzsültetvények esetében
- eea) az újratelepítés költségei (az eredeti ültetvény minősítési fokozatának megfelelő szaporítóanyag átlagos piaci ára, az ültetés közvetlen költségei), valamint az eredeti telepítéstől a megsemmisítésig eltelt időszak ápolási költsége a még nem minősített ültetvény esetén, vagy
- eab) a káresemény időszakára eső eladási szezon átlagos piaci ára a már minősített ültetvény esetén, valamint a becsült elmaradt haszon számóca esetében egy évre, egyéb bogyós és más fás szárú növény esetében három évre számolva, a zárlatot megelőző években forgalmazott mennyiségek alapján,
- eb) fa- és szőlőiskola, csemetekert, szaporító telep esetében
- eba) a megsemmisített növényanyag telepítési költségei (az ültetési anyag számlával igazolt beszerzési ára és az ültetés közvetlen költségei), valamint a telepítéstől a megsemmisítésig eltelt időszak ápolási költsége, ha a kitermelés előtt történik a megsemmisítés, kivéve, ha ez már a kész, közvetlenül a kitermelés előtt álló növényanyagot érint, amely utóbbi esetben a megsemmisített növényanyag becsült piaci árának a kitermelés ráfordításával csökkentett összege, vagy
- ebb) növényanyag átlagos piaci ára, ha a megsemmisítés a kitermelés után történik;
- f) termőültetvények esetében
- fa) az újratelepítés költségei (az ültetési anyag átlagos piaci ára, az ültetés közvetlen költségei), valamint a telepítéstől a megsemmisítésig eltelt időszak ápolási költsége termőre még nem fordult ültetvény esetén, vagy
- fb) a megsemmisített termék alábbiak szerinti egységár és termés mennyiség alapján becsült ára már termő ültetvény esetén, valamint a becsült elmaradt haszon számóca esetében egy évre, egyéb bogyós esetében három évre, más fás szárú növénynél hagyományos művelés esetében öt évre, intenzív művelésű ültetvény esetében három évre számolva.
- (4) Az elmaradt haszon becslésének alapja az adott termőtájon, a zárolt ültetvényben alkalmazott művelésmóddhoz és technológiához hasonló természetési gyakorlatot követő gazdaságokban, hosszú távon realizált hozam, figyelembe véve az éghajlati viszonyokat, ültetvény korát, termesztett fajtát és az azokkal összefüggő termésbiztonságot (terméshozás szakaszosságát).
- (5) A becsült kártalanítási érték a (3) bekezdés szerint becsült forgalmi értéknek az alábbiak szerint meghatározott százaléka:
- a) növényeknél 80%,
- b) növényi termékek, egyéb anyagoknál 70%,
- c) növényi szaporító- és ültetési anyagoknál 90%,
- d) egyéves és évelő kultúráknál 80%,
- e) növényi szaporító- és ültetési anyag-előállító ültetvényeknél 90%,
- f) termőültetvényeknél 80%.
- (6) Az (5) bekezdés szerinti becsült kártalanítási értéket növelik a zárlati intézkedéssel közvetlenül kapcsolatos költségek. Amennyiben a határozat a fertőzött termék megsemmisítését ipari feldolgozás vagy más irányú felhasználás útján is lehetővé teszi, akkor a termelő köteles a tőle elvárható módon mindent megtenni a feldolgozás, illetve a más irányú felhasználás realizálása érdekében. Az ennek során keletkezett árbevétel, ennek hiányában a káresemény időszakában kialakult átlagos nagykereskedelmi felvásárlási vagy átlagos piaci ár csökkenti a becsült kártalanítási értéket.
- (7) Ha az egyes zárlati károsítók elleni védekezés 7. számú mellékletben meghatározott előírásai lehetővé teszik, az MgSzH területi szerve rendelkezhet a laboratóriumi vizsgálat alapján egészséges, illetve a zárolt területen belül található, a fertőzés továbbterjedésében bizonyítottan szerepet nem játszó vizsgálatköteles áruk felhasználásáról és forgalomba hozataláról. Az így felszabadított, valamint a továbbszaporításból kivont, de egyéb célú felhasználásra engedélyezett vizsgálatköteles árut a termelő köteles a tőle elvárható módon kezelni, és piaci áron értékesíteni. Az ebből származó bevételt, ennek hiányában a káresemény időszakában kialakult átlagos nagykereskedelmi ár, vagy növényi szaporító- és ültetési anyag esetében a piaci ár a (6) bekezdésben megállapítottakhoz hasonlóan csökkenti a becsült kártalanítási értéket.

(8) A kártalanítási összeget a (6) és (7) bekezdés szerinti korrekciók elvégzésével kell kiszámítani.

23. § (1) A fertőzés terjesztésére alkalmas anyagokat, tárgyakat és eszközöket, ha az egyes zárlati károsítók elleni védekezési szabályok lehetővé teszik, és alkalmas eljárással ártalmatlanítani lehet (például hőkezelés, fertőtlenítés), annak elvégzése után a termelő az MgSzH területi szerve engedélye alapján azokat felhasználhatja vagy értékesítheti. Ebben az esetben erre nem jár kártalanítás.

(2) Valamely zárlati károsító továbbterjedése ellen hozott zárlati intézkedés ideje alatt, a hatósági intézkedéssel érintett termőhelyen fellépő ugyanazon károsító okozta kárért nem jár újabb kártalanítás.

24. § (1) A Tv. 54. §-ának (1) bekezdésében meghatározott esetekben, valamint ha a kárigény elbírálásánál a kártalanítást kizáró ok nem áll fenn, a kártalanítás összegét az MgSzH Központ állapítja meg.

(2) A kártalanítási összeg nagysága a megsemmisített növény, növényi termék vagy egyéb anyag, eszköz, illetve tárgy 22. § szerinti becsült értéke.

(3) A kártalanítási határozat indoklásában meg kell jelölni, hogy

a) a növények, növényi termékek és egyéb anyagok megsemmisítése mely zárlati károsító fertőzése következtében történt, és mi a kártalanítási igény elismerésének alapja,

b) a megsemmisített eszközök, tárgyak ártalmatlanná tételét mely okból rendelték el.

25. § A kártalanítási határozatban megjelölt összeget az MgSzH Központ a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül a termelőnek kifizeti."

3. § Az R. 35. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A növény-egészségügyi ellenőrzéseknél alkalmazott speciális mintavételi, laboratóriumi és termőhelyi vizsgálat módszereket az MgSzH Központ növény-egészségügyi módszertani kézikönyvben teszi közzé.”

4. § (1) Az R. 69. §-a (1) bekezdésének o) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ez a rendelet a következő közösségi jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:]

„o) a Tanács 2000/29/EK irányelve (2000. május 22.) a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről, valamint az azt módosító,

1. a Bizottság 2001/33/EK, 2002/28/EK, 2002/36/EK, 2003/22/EK, 2003/47/EK, 2003/116/EK, 2004/31/EK, 2004/70/EK, 2004/102/EK, 2005/16/EK, 2005/77/EK, 2006/14/EK, 2006/35/EK, 2007/41/EK, 2008/64/EK, 2008/109/EK, 2009/7/EK, 2009/118/EK és 2010/1/EU irányelve, valamint a Tanács 2002/89/EK és 2005/15/EK irányelve,

2. az Európai Parlament és a Tanács 882/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről,”

(2) Az R. 69. §-a (2) bekezdésének 14. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ez a rendelet a következő közösségi határozatoknak való megfelelést szolgálja]

„14. a Bizottság 2006/473/EK határozata (2006. július 5.) egyes harmadik országoknak és harmadik országok egyes területeinek a *Xanthomonas campestris*től (annak a citrusfélékre patogén minden törzsétől), a *Cercospora angolensis* Carv. et Mendestől és *Guignardia citricarpa* Kiehytől (annak a citrusfélékre patogén minden törzsétől) mentesként történő elismeréséről, valamint az azt módosító 2010/134/EU bizottsági határozat,”

(3) Az R. 69. §-a (2) bekezdésének 22. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„22. a Bizottság 2008/840/EK határozata (2008. november 7.) az *Anoplophora chinensis* (Forster) Közösségbe történő behurcolásának és Közösségen belüli elterjedésének megelőzését célzó sürgősségi intézkedésekről, valamint az azt módosító 2010/380/EU bizottsági határozat.”

(4) Az R. 69. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ez a rendelet a Közösségben a meghatározott növény-egészségügyi kockázatoknak kitett védett övezetek elismeréséről szóló, 2008. július 4-i 690/2008/EK bizottsági rendelet, valamint az azt módosító, 2010. január 8-i 17/2010/EU és a 2010. április 27-i 361/2010/EU bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.”

5. § (1) Az R. 4. számú melléklete e rendelet 1. melléklete szerint módosul.

(2) Az R. 5. számú melléklete e rendelet 2. melléklete szerint módosul.

(3) Az R. 7. számú melléklete e rendelet 3. melléklete szerint módosul.

(4) Az R. 8. számú melléklete e rendelet 4. melléklete szerint módosul.

- (5) Az R. 9. számú melléklete e rendelet 5. melléklete szerint módosul.
- (6) Az R. 10. számú melléklete e rendelet 6. melléklete szerint módosul.
- (7) Az R. 23. számú melléklete e rendelet 7. melléklete szerint módosul.
- (8) Az R. 26. számú melléklete e rendelet 8. melléklete szerint módosul.

- 6. §**
- (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba és az azt követő napon hatályát veszti.
  - (2) Hatályát veszti az R. 9. számú mellékletének 4.2., 4.3. pontja és a 10. számú mellékletében található bejelentési űrlap 7. pontja.
  - (3) Hatályát veszti az Egri borvidék védett eredetű borairól szóló 102/2009. (VIII. 5.) FVM rendelet 8. § (2) bekezdésének negyedik mondata.

- 7. §**
- Ez a rendelet a következő közösségi jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:
- a) A Tanács 2007/33/EK irányelve (2007. június 11.) a burgonya-fonálféreg elleni védekezésről és a 69/465/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről;
  - b) A Bizottság 2010/134/EU határozata (2010. március 1.) a 2006/473/EK határozat a kontinentális Ausztrália *Xanthomonas campestris*től (annak a citrusfélékre patogén minden törzsétől) mentesként történő elismerése tekintetében történő módosításáról;
  - c) A Bizottság 361/2010/EU rendelete (2010. április 27.) a Közösségben a meghatározott növény-egészségügyi kockázatoknak kitett védett övezetek elismeréséről szóló 690/2008/EK rendelet módosításáról;
  - d) A Bizottság 2010/380/EU határozata (2010. július 7.) a 2008/840/EK határozatnak az *Anoplophora chinensis* (Forster) Unióba történő behurcolásának megelőzését célzó sürgősségi intézkedések tekintetében történő módosításáról.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 25/2010. (X. 20.) VM rendelethez

Az R. 4. számú melléklete kiegészül a következő 20. ponttal:

„20. *Acer* spp., ültetésre szánt növények, a vetőmag kivételével Kína”

2. melléklet a 25/2010. (X. 20.) VM rendelethez

Az R. 5. számú mellékletének 55. pontja helyébe a következő 55.1 és 55.2. pont lép:

„55.1 A Kínán kívüli olyan országokból származó, alábbi nemzetségekbe, illetve fajba tartozó, ültetésre szánt növények, a vetőmag kivételével, ahol az *Anoplophora chinensis* (Forster) előfordul: *Acer* spp., *Aesculus hippocastanum*, *Alnus* spp., *Betula* spp., *Carpinus* spp., *Citrus* spp., *Corylus* spp., *Cotoneaster* spp., *Fagus* spp., *Lagerstroemia* spp., *Malus* spp., *Platanus* spp., *Populus* spp., *Prunus* spp., *Pyrus* spp., *Salix* spp. és *Ulmus* spp.

(1) A 4. számú melléklet A. részének 9., 16. és 18. pontjában, valamint az 5. számú melléklet A. része I. szakaszának 14., 15., 17., 18., 19.2., 20., 22.1., 22.2., 23.1., 23.2., 32.1., 32.3., 33., 34., 36.1., 39., 40., 43., 44. és 46. pontjában meghatározott rendelkezések figyelembevételével mellett hatósági nyilatkozat arról, hogy a „fogékony növények” megfelelnek a 2008/840/EK bizottsági határozatban foglalt követelményeknek és hogy:

a) a növényeket egész életciklusuk alatt a származási ország nemzeti növényvédelmi szervezete által – az adott növény-egészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványokkal összhangban – kártevőmentesnek nyilvánított területen lévő termőhelyen termesztették. A kártevőmentes terület nevét a „származási hely” rovatban kell feltüntetni, vagy

b) a növényeket az exportot megelőzően legalább két éven keresztül – a növény-egészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványokkal összhangban – *Anoplophora chinensis*től (Forster) mentesnek nyilvánított termőhelyen termesztették:

ba) melyet a származási ország nemzeti növényvédelmi szervezete nyilvántartásba vett és felügyel, továbbá

bb) melyet évente kétszer, megfelelő időpontban elvégzett hatósági vizsgálatnak vetettek alá az *Anoplophora chinensis* (Forster) előfordulására utaló jelek kimutatására, azonban nem találtak a szervezetre utaló jeleket, továbbá

bc) ha a növényeket olyan helyen termesztették,

– ahol teljes volt a fizikai védelem az *Anoplophora chinensis* (Forster) behurcolása ellen, vagy

– ahol megfelelő megelőző kezelések alkalmazására került sor és melyet egy legalább két km kiterjedésű pufferzóna vett körül, melyben évente, megfelelő időpontokban felméréseket végeztek az *Anoplophora chinensis* (Forster) jelenlétének vagy jeleinek kimutatására. Ha kimutatják az *Anoplophora chinensis* (Forster) jeleit, azonnali felszámolási intézkedéseket kell hozni a pufferzóna kártevőmentességének visszaállítása érdekében, továbbá

bd) ahol a növény szállítmányokat közvetlenül az exportot megelőzően alaposan megvizsgálták – különös tekintettel a növénygyökerekre és -szárazokra – az *Anoplophora chinensis* (Forster) jelenlétének kimutatása céljából. E vizsgálatnak megsemmisítéssel járó mintavételt is magában kell foglalnia. A vizsgálandó mintának lehetővé kell tennie legalább a fertőzöttségi szint 1%-ának kimutatását, 99%-os megbízhatósággal.

(2) A 2008/840/EK bizottsági határozatban foglalt követelményeknek megfelelően a növényeket alaposan meg kell vizsgálni a belépési hely növény-egészségügyi határállomásán vagy az engedélyezett ellenőrzési helyen. Az alkalmazott vizsgálati módszereknek biztosítaniuk kell az *Anoplophora chinensis* (Forster) bármely jelének kimutatását, különösen a növény gyökereiben és szárában. E vizsgálatnak megsemmisítéssel járó mintavételt is magában kell foglalnia. A vizsgálandó mintának lehetővé kell tennie legalább a fertőzöttségi szint 1%-ának kimutatását, 99%-os megbízhatósággal.

55.2. A Kínából származó, alábbi nemzetségekbe, illetve fajba tartozó, ültetésre szánt növények: *Aesculus hippocastanum*, *Alnus* spp., *Betula* spp., *Carpinus* spp., *Citrus* spp., *Corylus* spp., *Cotoneaster* spp., *Fagus* spp., *Lagerstroemia* spp., *Malus* spp., *Platanus* spp., *Populus* spp., *Prunus* spp., *Pyrus* spp., *Salix* spp. és *Ulmus* spp.

(1) A 4. számú melléklet A. részének 9., 16., 18. és 20. pontjában, valamint az 5. számú melléklet A. része I. szakaszának 14., 15., 17., 18., 19.2., 20., 22.1., 22.2., 23.1., 23.2., 32.1., 32.3., 33., 34., 36.1., 39., 40., 43., 44. és 46. pontjában meghatározott rendelkezések figyelembevételével mellett hatósági nyilatkozat arról, hogy a „fogékony növények” megfelelnek a 2008/840/EK bizottsági határozatban foglalt követelményeknek és hogy:

- a) a növényeket egész életciklusuk alatt Kína nemzeti növényvédelmi szervezete által – az adott növény-egészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványokkal összhangban – kártevőmentesnek nyilvánított területen lévő termőhelyen termesztették. A kártevőmentes terület nevét a „származási hely” rovatban kell feltüntetni, vagy
- b) a növényeket az exportot megelőzően legalább két éven keresztül – a növény-egészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványokkal összhangban – *Anoplophora chinensis*től (Forster) mentesnek nyilvánított termőhelyen termesztették:

  - ba) melyet a származási ország nemzeti növényvédelmi szervezete nyilvántartásba vett és felügyel, továbbá
  - bb) melyet évente kétszer, megfelelő időpontban elvégzett hatósági vizsgálatnak vetettek alá az *Anoplophora chinensis* (Forster) előfordulására utaló jelek kimutatására, azonban nem találtak a szervezetre utaló jeleket, továbbá
  - bc) ha a növényeket olyan helyen termesztették, – ahol teljes volt a fizikai védelem az *Anoplophora chinensis* (Forster) behurcolása ellen, vagy

– ahol megfelelő megelőző kezelések alkalmazására került sor és melyet egy legalább két km kiterjedésű pufferzóna vett körül, melyben évente, megfelelő időpontokban felméréseket végeztek az *Anoplophora chinensis* (Forster) jelenlétének vagy jeleinek kimutatására.

Ha kimutatják az *Anoplophora chinensis* (Forster) jeleit, azonnali felszámolási intézkedéseket kell hozni a pufferzóna kártevőmentességének visszaállítása érdekében, továbbá

- bd) ahol a növény szállítmányokat közvetlenül az exportot megelőzően alaposan megvizsgálták – beleértve az egyes tételekre vonatkozó, célzott, megsemmisítéssel járó mintavételt is –, különös tekintettel a növénygyökerekre és –szárakra, az *Anoplophora chinensis* (Forster) jelenlétének kimutatása céljából. A vizsgálandó mintának lehetővé kell tennie legalább a fertőzöttségi szint 1%-ának kimutatását, 99%-os megbízhatósággal,
- c) a termőhely nyilvántartási száma.

(2) A 2008/840/EK bizottsági határozatban foglalt követelményeknek megfelelően a növényeket alaposan meg kell vizsgálni a belépési hely növény-egészségügyi határállomásán vagy az engedélyezett ellenőrzési helyen. Az alkalmazott vizsgálati módszereknek biztosítaniuk kell az *Anoplophora chinensis* (Forster) bármely jelének kimutatását, különösen a növény gyökereiben és szárában. E vizsgálatnak megsemmisítéssel járó mintavételt is magában kell foglalnia. A vizsgálandó mintának lehetővé kell tennie legalább a fertőzöttségi szint 1%-ának kimutatását, 99%-os megbízhatósággal.”

3. melléklet a 25/2010. (X. 20.) VM rendelethez

1. Az R. 7. számú mellékletének 1.1.2.1–1.1.2.3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.1.2.1. A burgonya-fonálféreg 1.1.2.3. pontban felsorolt, ültetésre szánt gazdanövényeinek és egyéb gyökeres, hagymás növényeknek a telepítése előtti kötelező talajvizsgálatok és az áruburgonya terület legalább 0,5%-án a burgonya-fonálféreg jelenlétének kiderítésére végzett hatósági ellenőrzések adatairól az MgSzH területi szerve kötelező nyilvántartást vezet, beleértve a mentes vizsgálati eredmények feljegyzését is. Az áruburgonyában végzett felderítés adatait minden év április 1-jéig kell eljuttatni a Bizottságnak.

1.1.2.2 Hatóságilag fertőzöttnek kell nyilvánítani az olyan parcellát, amelynek talajából a hatósági vizsgálat vagy felderítés során fonálféreg-fertőzöttséget mutattak ki.

1.1.2.3. Hatóságilag fertőzöttnek kell nyilvánítani az olyan parcelláról származó burgonyát vagy az alábbi azon növényeket, melyek:

  - a) a kártevők gyökeres gazdanövényei: *Capsicum annuum*, *Lycopersicon esculentum*, *Solanum melongena*,
  - b) egyéb gyökeres növények: *Allium porrum*, *Beta vulgaris*, *Brassica spp.*, *Fragaria*, *Asparagus*,
  - c) ültetésre szánt, talajban termesztett hagyma, gumó, rizóma azok kivételével, amelyek esetében a csomagolás alapján vagy más módon bizonyított, hogy azokat nem hivatászerűen növény vagy vágott virág előállításra foglalkozó végfelhasználónak történő értékesítésre szánják: *Allium ascalonicum*, *Allium cepa*, *Dahlia*, *Gladiolus*, *Hyacinthus*, *Iris*, *Lilium*, *Narcissus*, *Tulipa*,

és egy olyan parcelláról származnak, amelyet a hatósági vizsgálat, vagy felderítés nyomán burgonyafonálféreggel fertőzöttnek nyilvánítottak, vagy amelyek olyan talajjal érintkeztek, amelyben burgonya-fonálférget találtak. Fertőzöttnek kell nyilvánítani e növények tárolóhelyeit is.”
2. Az R. 7. számú mellékletének 1.4.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.4.1. Apple proliferation phytoplasma, Pear decline phytoplasma gyümölcsfán, Grapevine flavescens dorée phytoplasma szőlőn

A fertőzött növényeket, valamint a környezetükben lévő és a fertőzés továbbterjesztésére alkalmas növényeket, valamint az azokat termő területet haladéktalanul zárlat alá kell helyezni. A fertőzött növényeket soron kívül meg kell semmisíteni, és a zárlat alá helyezett területet megfigyelés alatt kell tartani. Szaporító- és ültetvényanyagok esetében a fertőzött növények környezetében lévő gazdanövényeket, továbbá a fertőzött növények anyanövényeit e károsítók kimutatására alkalmas módszerekkel meg kell vizsgálni, és a vizsgálat eredménye alapján a fertőzött növényeket és közvetlen környezetükben lévő, nem fertőzött gazdanövényeket haladéktalanul meg kell semmisíteni. A fertőzést terjesztő vektorok elleni védekezésről folyamatosan gondoskodni kell. A zárlat a fertőzés megszüntetése után, a mentes vizsgálati eredmények birtokában oldható fel.

1.4.1.1. Apricot chlorotic leafroll phytoplasma

A fertőzött szaporítóanyagot termő területeket és azok növényállományát haladéktalanul zárlat alá kell helyezni. A fertőzés tüneteit mutató, valamint a károsító kimutatására alkalmas laboratóriumi vizsgálatok alapján fertőzöttnek minősített növényeket és azok közvetlen környezetében lévő gazdanövényeket égetéssel meg kell semmisíteni. A zárlat alá helyezett területre a fitoplazmát terjesztő vektorok ellen határidőre megszabott kötelező védekezést kell elrendelni. A zárlat a fertőzött növények megsemmisítése és a vektoroktól való mentesség elérése után oldható fel.

A fertőzött gyümölcsstermő ültetvényeket haladéktalanul zárlat alá kell helyezni. A fertőzött növényállományra a fitoplazmát terjesztő vektorok ellen határidőre megszabott kötelező védekezést kell elrendelni. A zárlat a vektoroktól való mentesség elérése után oldható fel. A vektormentesség folyamatos biztosítását az ültetvényben a területileg illetékes MgSzH-nak a zárlat feloldása után meghatározott terv szerint ellenőriznie kell.”

4. melléklet a 25/2010. (X. 20.) VM rendelethez

1. Az R. 8. számú mellékletének II. szakaszában szereplő hatósági engedély minta 11. pontjában szereplő Kiegészítő nyilatkozat magyar nyelvű szövegrészének helyébe a következő szövegrész lép:
„Az anyag szállítása a Közösség [területére]/ [területén belül] a 2008/61/EK irányelvnek való megfelelést szolgáló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet szerint történik.”
2. Az R. 8. számú melléklete III. szakasza A) részének 1.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„1.1. A növényi anyagot, az MgSzH által kiadott módszertani kézikönyvben meghatározott irányelvek alapján, megfelelő terápiás eljárásnak kell alávetni, ha az szükséges.”
3. Az R. 8. számú melléklete III. szakasza A) részének 1.3.2. bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„1.3.2. Az olyan betegségekre (pl. Blight és Blight-like), amelyekre nincs rövid távú tesztelési eljárás, a növényanyagot érkezéskor steril tenyészetben nevelt magoncra, hajtáscsúcs oltással kell ráoltani, az MgSzH által külön módszertani leírásban meghatározott irányelvek szerint, majd a kapott növényeket az 1.1. pontban megadott terápiás eljárásnak kell alávetni.”
4. Az R. 8. számú melléklete III. szakasza A) részének 2.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„2.1. A növényi anyagot, az MgSzH által kiadott módszertani kézikönyvben meghatározott irányelvek alapján, megfelelő terápiás eljárásnak kell alávetni, ha az szükséges.”
5. Az R. 8. számú melléklete III. szakasza A) részének 3.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„3.1. A növényi anyagot, az MgSzH által kiadott módszertani kézikönyvben meghatározott irányelvek alapján, megfelelő terápiás eljárásnak kell alávetni, ha az szükséges.”
6. Az R. 8. számú melléklete III. szakasza A) részének 4.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„4.1. A növényi anyagot, az MgSzH által kiadott módszertani kézikönyvben meghatározott irányelvek alapján, megfelelő terápiás eljárásnak kell alávetni, ha az szükséges.”
7. Az R. 8. számú melléklete III. szakasza A) része 4.5.1. pontjának d)–e) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„d) Az a) és b) pontban hivatkozott anyagra vonatkozóan a *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al. ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al. kórokozó vizsgálatára az MgSzH által kiadott módszertani kézikönyvben meghatározott eljárást kell alkalmazni.
e) Az a) és b) pontban hivatkozott anyagra vonatkozóan a *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. kórokozó vizsgálatára az MgSzH által kiadott módszertani kézikönyvben meghatározott eljárást kell alkalmazni.”

5. melléklet a 25/2010. (X. 20.) VM rendelethez

1. Az R. 9. számú mellékletének 9.1., 9.2. és 9.3. pontja helyébe a következő szöveg lép:
„9. Továbbszaporításra termesztett lágyszárú növények
9.1. A termelő minden év február 28-ig köteles az MgSzH illetékes területi szervének bejelenteni a kereskedelmi forgalomba kerülő, a 6. számú melléklet A. része I. szakasza 2. pontjában meghatározott, növényútlevél-köteles ültetésre szánt növények, továbbá a II. szakaszban felsorolt, védett zónában növényútlevél-köteles, ültetésre szánt lágyszárú növények bármely szaporítási fokozatú anyanövényeit, anyanövény állományait a védett zóna megnevezését az azonosításhoz szükséges faj, fajta, mennyiségi és területi adatok közlésével. A fentiekben kívül be kell jelenteni a 6. számú melléklet A. része I. szakasza 2.4. pontjában meghatározott *Allium* növények esetében a dughagyma nem növényútlevél-köteles célú, de hivatásszerűen történő előállítását is. Az MgSzH területi szerve a bejelentett területeken szabadföldi termesztés esetében évente 2 alkalommal, üvegházi termesztés esetén 2 havonta vizuális növény-egészségügyi vizsgálatot, illetve szükség esetén speciális laboratóriumi vizsgálatot végez, melynek eredményéről szemlejegyzőkönyvet, illetve laboratóriumi jegyzőkönyvet állít ki.
9.2. Ültetésre szánt *Lycopersicon esculentum*, *Capsicum annum* és *Solanum melongena* növényeket csak laboratóriumi vizsgálattal bizonyítottan, zárlati *Globodera* fajoktól mentes parcellán lehet előállítani és tárolni. Nem szükséges hatósági vizsgálat, ha MgSzH területi szerve megállapította, hogy nem áll fenn a burgonya-fonálféreg elterjedésének veszélye, mert az e pont szerinti növényekből előállított növényeket ugyanazon a hatóságilag azonosítható, egybefüggő termőhelyen belül fogják elültetni.
9.3. Ültetésre szánt *Allium porrum*, *Brassica spp.*, *Fragaria spp.*, *Asparagus spp.* növényeket csak laboratóriumi vizsgálattal bizonyítottan, zárlati *Globodera* fajoktól mentes parcellán lehet előállítani és tárolni, vagy olyan területen, amelyen az előző 12 évben igazoltan nem termesztettek *Solanum tuberosum*, *Lycopersicon esculentum*, *Capsicum*

annuum és *Solanum melongena* növényeket, vagy a megfelelő, hatóságilag jóváhagyott vizsgálat eredményein alapulva az utolsó 12 év során igazoltan nem volt a parcellában burgonya-fonálféreg. Nem szükséges hatósági vizsgálat, ha MgSzH területi szerve megállapította, hogy nem áll fenn a burgonya-fonálféreg elterjedésének veszélye, mert az e pont szerinti növényekből előállított növényeket ugyanazon a hatóságilag azonosítható, egybefüggő termőhelyen belül fogják elültetni, vagy ha az előállított növényeket a hatóság által elfogadott módszerrel kezelik (fertőtlenítik vagy róluk a talajt lemosással /lekeféléssel eltávolítják.)"

2. Az R. 9. számú mellékletének 10.1 és 10.2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. *Gumók, hagymák, rizómák*

10.1. A termelő minden év február 28-ig köteles az MgSzH illetékes területi szervének bejelenteni a kereskedelmi forgalomba kerülő, a 6. számú melléklet I. szakasza 3. pontjában felsorolt fajok ültetésre szánt gumóinak, hagymáinak, hagymagumóinak előállítását ültetési anyag és késztermék előállítása céljából az azonosításhoz szükséges faj, fajta, mennyiségi és területi adatok közlésével. Az MgSzH területi szerve a bejelentett területeken szabadföldi termesztés esetében évente 2 alkalommal, üvegházi termesztés esetén havonta 1 alkalommal vizuális növény-egészségügyi vizsgálatot, illetve szükség esetén speciális laboratóriumi vizsgálatot végez, melynek eredményéről szemlejegyzőkönyvet, illetve laboratóriumi jegyzőkönyvet állít ki.

10.2. Ültetésre szánt, talajban termesztett *Allium cepa*, *A. ascalonicum* *Dahlia spp.*, *Gladiolus spp.*, *Hyacinthus spp.*, *Iris spp.*, *Lilium spp.*, *Narcissus spp.* és *Tulipa spp.* gumók, hagymák, rizómák

A gumókat, hagymákat, rizómákat, ha azokat hivatásszerűen tevékenykedő végfelhasználónak történő értékesítésre szánják, csak laboratóriumi vizsgálattal bizonyítottan, zárlati *Globodera* fajoktól mentes parcellán lehet előállítani és tárolni, vagy olyan területen, amelyen az előző 12 évben igazoltan nem termesztettek *Solanum tuberosum*, *Lycopersicon esculentum*, *Capsicum annuum* és *Solanum melongena* növényeket, vagy a megfelelő, hatóságilag jóváhagyott vizsgálat eredményein alapulva az utolsó 12 év során igazoltan nem volt a parcellában burgonya-fonálféreg. Nem szükséges hatósági vizsgálat, ha MgSzH területi szerve megállapította, hogy nem áll fenn a burgonya-fonálféreg elterjedésének veszélye, mert az e pont szerinti növényekből előállított növényeket ugyanazon a hatóságilag azonosítható, egybefüggő termőhelyen belül fogják elültetni, vagy ha az előállított növényeket a hatóság által elfogadott módszerrel kezelik (fertőtlenítik vagy róluk a talajt lemosással /lekeféléssel eltávolítják.)"

3. Az R. 9. számú mellékletének 12. és 13. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. *Fa csomagolóanyagok*

A gyártó, a javító, a kezelő, a forgalmazó minden év február 28-ig köteles bejelentkezni az MgSzH illetékes területi szervénél a telephely megnevezésével, a gyártásra, forgalomba hozatalra szánt faanyag mennyiségének közlésével. Az MgSzH területi szerve a gyártónál, javítónál, a kezelőnél, illetve a forgalmazó kiszerezőnél évente két alkalommal vizuális növény-egészségügyi vizsgálatot végez, melynek eredményéről szemlejegyzőkönyvet állít ki.

13. *Terményraktárak, malmok és takarmánykeverők*

A tulajdonos vagy bérlő, illetve az üzemeltető minden év február 28-ig köteles bejelentkezni az MgSzH illetékes területi szervénél a raktározott termény, valamint a terményraktár, malom vagy takarmánykeverő adatainak közlésével (tulajdonos, bérlő, illetve üzemeltető megnevezése, település megnevezése, raktár neve és címe, tárolási kapacitás, termény neve). Az MgSzH területi szerve az ellenőrzéseket feladatterv alapján, felderítés jelleggel végzi el. A szemlék, illetve az azt esetenként kiegészítő laboratóriumi vizsgálatok elvégzése után az MgSzH területi szerve a növény-egészségügyi állapotról jegyzőkönyvet állít ki."

6. melléklet a 25/2010. (X. 20.) VM rendelethez

Az R. 10. számú mellékletében található bejelentési űrlap 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. A termelés/raktározás jellege:	Termelő	Gyűjtőraktározó, forgalmazó	Importőr
Szaporító- és ültetvényanyag (folytatás a 4. pontban)			
Vetőburgonya			
Vetőmag			
Áruburgonya			
Citrusféle gyümölcs			
az ISPM 15 szabvány szerinti jelzést alkalmazó fa-csomagolóanyagot ☐ gyártó ☐ összeállító ☐ javító ☐ kezelő ☐ forgalmazó ☐ egyéb nyilvántartásra kötelezett			
		☐ egyéb vizsgálatra kötelezett”	

7. melléklet a 25/2010. (X. 20.) VM rendelethez

Az R. 23. számú mellékletének címe helyébe a következő szöveg lép:

„A fa csomagolóanyagokra vonatkozó előírások a FAO növény-egészségügyi intézkedésekre (ISPM) vonatkozó 15. számú nemzetközi szabványának megfelelően”

8. melléklet a 25/2010. (X. 20.) VM rendelethez

Az R. 26. számú melléklete 2. pontjának a) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az 5. számú melléklet A. része I. szakaszának 16.2. pontja alkalmazásában a következő területeket ismerik el a *Xanthomonas campestris* a citrusfélékre patogén minden törzsétől mentesnek]

„a) Ausztráliában: Új Dél-Wales, Dél-Ausztrália, az Északi Terület, Queensland, Dél-Ausztrália, Victoria és Nyugat-Ausztrália;”

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 180/2010. (X. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány és alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának a fizetőparkolók üzemeltetéséről szóló 25/1999. (X. 29.) önkormányzati rendelete alkotmányellenes, ezért azt 2011. március 31. napjával megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának a fizetőparkolók üzemeltetéséről szóló 25/1999. (X. 29.) önkormányzati rendelete a Somogy Megyei Bíróság 1.Pf.20.160/2007/3. számú ítéletével lezárt ügyben nem alkalmazható.
3. Az Alkotmánybíróság a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 19. § (1) bekezdés n) pontja, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 29. § (1) bekezdés b) pontja, illetve a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 271. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.
4. Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 271. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány, valamint a Legfelsőbb Bíróság Pfv.VI.20.720/2007/2. számú végzésével szemben előterjesztett, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 271. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában az eljárást megszünteti.
5. Az Alkotmánybíróság a Somogy Megyei Bíróság 1.Pf.20.160/2007/3. számú ítélete alapján előterjesztett, a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 19. § (1) bekezdés n) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. Az indítványozó első, 2007 márciusában érkezett beadványában a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Tv.) 19. § (1) bekezdés n) pontja, valamint a Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának a fizetőparkolók üzemeltetéséről szóló 25/1999. (X. 29.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt terjesztett elő indítványt utólagos normakontrollra irányuló kérelmében. Emellett az említett rendelkezések alkotmányellenességének megállapítását, továbbá konkrét ügyben történő alkalmazásuk kizárását kérte a Somogy Megyei Bíróság 1.Pf.20.160/2007/3. számú ítélete ellen előterjesztett alkotmányjogi panasz keretében is.
A Tv. 19. § (1) bekezdés n) pontja, mely szerint a közúti közlekedési nyilvántartásból a parkolási szolgáltatást nyújtó társaságok a parkolási díj meg nem fizetése esetén a díj és a pótdíj behajtása érdekében a Tv. 9. § (1) bekezdés a)–b) és e)–f) pontjaiban megjelölt adatokat igényelhetik, az indítványozó szerint ellentétes a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 5. § (3) bekezdésében foglalt követelménnyel. Eszerint ugyanis a kötelező adatszolgáltatáson alapuló adatkezelést közérdekből lehet elrendelni. Az indítványozó szerint a támadott rendelkezésben megjelölt szolgáltatási cél azonban nem közérdekű, mert a parkolási társaságok nem közhatalmi, közigazgatási feladatot látnak el, hanem az önkormányzatok mint tulajdonosok érdekében működnek közre. A támadott szabály ennél fogva ellentétes az Alkotmány 2. §

(1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvével, mert „sérül a jogszabályok kiszámíthatóságának, illetve a jogszabályok harmonizációjának alkotmányos elve”. Az indítványozó szerint emellett a kifogásolt rendelkezés sérti a törvény előtti egyenlőség és a különböző tulajdoni formák egyenlőségének elvét is, mivel az a piac azonos jogú szereplői közül alkotmányellenes előnyt biztosít az egyik félnek.

Pontosított indítványában az indítványozó az Ör. 3. §-ának, 2. számú melléklete 3.c) pontja, valamint 13. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján. Az Ör. 3. §-ának az a szabálya, mely szerint, ha a vezető személye nem állapítható meg, úgy a gépjármű tulajdonosára, illetve üzemeltetőjára is kiterjed az Ör. hatálya, sérti a jogállamiság elvét, mert az „elkövető” személyének megtalálása hiányában a vétkes üzemeltetőt vagy tulajdonost sújtja szankcióval. Az Ör. 2. számú mellékletének 3.c) pontja álláspontja szerint azért ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, mert a parkolási alapidő 10-20-30-szorosának megfelelő pótdíj ellentétes a kétoldalú jogviszonyok egyenértékűségének és arányosságának elvével. „Az »elkövetési« értékhez viszonyítva a »büntetés« aránytalan.” Végül, sérti a jogállamiságból fakadó hatalmi ágak szétválasztásának elvét, hogy a parkolásra vonatkozó polgári jogi jogviszonyt hatósági jogkörben szabályozzák és állapítanak meg pótdíjat [Ör. 13. § (2) bekezdés]. A „parkoltatás gazdasági és nem közhatalmi – szervezési tevékenység, amelynek megsértése szankcionálható lenne.” Az indítványozó szerint a polgári jogi jogviszony megsértéséből következően – ha a parkolási díjat nem fizetik meg – az önkormányzat a polgári jog szabályai szerint érvényesíthetné kárát. A parkolási pótdíj önkényesen, így alkotmányellenesen megállapított kártérítés.

Az alkotmányjogi panasz alapját a Somogy Megyei Bíróságnak az a másodfokú ítélete képezi, melyben – helyes indokai alapján – helyben hagyta a Kaposvári Városi Bíróság 3.P.21741/2006/4. számú ítéletét. Ebben a városi bíróság helyt adott a felperesnek az indítványozó ellen előterjesztett, parkolási pótdíj és járulékaik megfizetése iránti keresetének. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között a parkolás tényével a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 216. § (1) bekezdése szerinti ráutaló magatartással parkolóhely használatára vonatkozó szerződéses jogviszony jött létre. A Ptk. 198. § (1) bekezdése, illetve az Ör. vonatkozó rendelkezései alapján a szolgáltatást igénybe vevő ellenszolgáltatásként parkolási díj megfizetésére lett volna köteles, mely kötelezettségének azonban nem tett eleget. Figyelemmel a Ptk. 277. § (4) bekezdésére is, a bíróság az Ör. 13. § (3) bekezdés b) pontja alapján pótdíj megfizetésére kötelezte az indítványozót.

A fentiekben túl az indítványozó ugyanebben a beadványában utólagos normakontrollra irányuló kérelmet terjesztett elő a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 29. § (1) bekezdése vonatkozásában is. Álláspontja szerint a Bszi. 29. § (1) bekezdés a) pontja sérti a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvényt (a továbbiakban: Jat.), mivel abban a Legfelsőbb Bíróság jogegységi határozata mint jogszabályi forma nincs feltüntetve. Ellentétes a támadott rendelkezés a Jat. 2. § c) pontjával is, mert a jogegységi határozattal a Legfelsőbb Bíróság az állampolgárok alapvető jogai és kötelezései tekintetében alkotmányellenes jogszabályi felhatalmazás alapján dönt. Sérti végül az Alkotmány azon alapelvét, mely szerint az állampolgárokra általánosan kötelező jogi normát csak törvény állapíthat meg, illetve csak olyan jogszabály, amely a jogalkotásról szóló törvényben nevesítve van.

Az indítványozó szerint a Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontja is alkotmányellenes. Sérti egyrészt az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, mert lehetőséget teremt arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság egy több évtizedes gyakorlatot a ténybeli és a jogi háttér változása nélkül megváltoztathasson. Sérti továbbá az Alkotmány 57. § (1) bekezdését, mivel a jogegységi határozat hatálya alá tartozó állampolgárok ügye már más elvek szerint kerül elbírálásra azokéhoz képest, akiknek az ügyét a jogegységi határozat előtt döntötték el.

2. Az indítványozó második, 2007. júliusában érkezett indítványa szintén tartalmaz jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló kérelmet és alkotmányjogi panaszt.

Utólagos normakontroll keretében támadta az indítványozó a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 271. § (2) és (3) bekezdését. Mindkét szabály álláspontja szerint ellentétes az Alkotmány 57. § (1) bekezdésével, mert a jogalkotó indokolatlan különbséget tesz a (2) bekezdés esetén a pertárgyérték nagysága, míg a (3) bekezdés esetén a perek tárgya alapján. Ezzel pedig az állampolgárok egyes csoportjait indokolatlanul elzárja a jogorvoslati fórum igénybevételének lehetőségétől. Sérül továbbá az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, mert csökken a joggyakorlat kiszámíthatósága.

Alkotmányjogi panaszát az indítványozó a Legfelsőbb Bíróság Pfv.VI.20.720/2007/2. számú, felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasító végzésével szemben terjesztette elő. Ebben a határozatában a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet azért utasította el, mert a Pp. 271. § (2) bekezdése értelmében nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték az egymillió forintot nem haladja meg. Az indítványozó

alkotmányjogi panaszában a Pp. 271. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint konkrét ügyben történő alkalmazásának kizárását kérte az utólagos normakontrollal kapcsolatosan kifejtett indokok alapján.

- II.
1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
    - „2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”
    - „9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.”
    - „57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.”
  2. A Jat. vonatkozó rendelkezése:
    - „2. § Az Országgyűlés törvényben állapítja meg
    - (...)
    - c) az állampolgárok alapvető jogait és kötelességeit, ezek feltételeit és korlátait, valamint érvényre juttatásuk eljárási szabályait.”
  3. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény érintett rendelkezése:
    - „9. § (5) A 8. § (4) bekezdés szerinti helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozási (parkolási) közszolgáltatást a helyi önkormányzat, vagy kizárólag ezen közszolgáltatási feladat ellátására alapított költségvetési szerv, kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, vagy e gazdasági társaság 100%-os tulajdonában álló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, illetve önkormányzati társulás láthatja el külön törvényben szabályozottak szerint.”
  4. Az Avtv. vonatkozó rendelkezése:
    - „5. § (3) Kötelező adatszolgáltatáson alapuló adatkezelést közérdekből lehet elrendelni.”
  5. A Tv. támadott rendelkezése:
    - „19. § (1) A nyilvántartásból igényelheti(k):
    - (...)
    - n) a parkolási szolgáltatást nyújtó társaságok a parkolási díj meg nem fizetése esetén a díj és a pótdíj behajtása érdekében a 9. § (1) bekezdés a), b), e), f) pontjaiban megjelölt adatokat; (...).”
  6. A Tv.-nek az indítvány elbírálásakor hatályos érintett rendelkezése:
    - „19. § (1) A nyilvántartásból igényelheti(k):
    - (...)
    - n) a helyi önkormányzat, illetve a várakozásdíj-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzésére, a várakozási díj és a pótdíj beszedésére általa megbízott, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató a várakozási díj meg nem fizetése esetén a jogszerű parkolás megállapítása érdekében a 8/A. § g), h) és k) pontjaiban, valamint a díj és a pótdíj behajtása érdekében a 9. § (1) bekezdésében, (2) bekezdés a), b), d) és e) pontjaiban, továbbá a (3) bekezdésében megjelölt adatokat; (...).”
  7. A Bszi. támadott rendelkezései:
    - „29. § (1) Jogegységi eljárásnak van helye, ha
    - a) a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala szükséges,
    - b) a Legfelsőbb Bíróság valamely tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Legfelsőbb Bíróság másik ítélkező tanácsának határozatától.
    - (2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett esetben a Legfelsőbb Bíróság tanácsa kezdeményezi a jogegységi eljárást, és a jogegységi határozat meghozataláig az eljárást felfüggeszti.”
  8. A Pp. támadott rendelkezései:
    - „271. § (2) Nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték, illetve annak a 24. §, valamint a 25. § (3) és (4) bekezdése alapján, továbbá a 25. § (3) bekezdésének az egyesített perekre történő megfelelő alkalmazásával megállapított értéke az egymillió forintot nem haladja meg. Ez az értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik a 23. § (1) bekezdésének b) és h) pontjában, valamint a 24. § (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott ügyekre, továbbá a munkaügyi perekben előterjesztett pénzkövetelésre.

- (3) Nincs helye a felülvizsgálatnak, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta
- a szomszédjogok megsértéséből eredő, valamint a birtokvédelmi, továbbá a közös tulajdonban álló dolog birtoklásával és használatával kapcsolatos perekben;
  - a XXV. fejezetben meghatározott végrehajtási perekben, kivéve a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti ügyeket, ha a végrehajtás végrehajtási záradékkal ellátott okirat alapján indult;
  - a gyermek elhelyezése, elhelyezésének a megváltoztatása, továbbá a gyermekkel való kapcsolattartás szabályozása iránti ügyekben.”

9. Az Ör. támadott rendelkezései:

„3. § A rendelet hatálya kiterjed a rendeletben megjelölt fizetőparkolót igénybe vevő gépjármű vezetőjére, amennyiben a vezető személye nem állapítható meg, úgy a gépjármű tulajdonosára, illetve üzemben-tartójára.”

„13. § (2) A jogosulatlan használatért e rendelet 2. számú mellékletének 3. pontjában meghatározott pótdíjat kell fizetni.”

„2. számú melléklet

(...)

3. Pótdíjak

(...)

c) Pótdíjak:

13. § (3) bekezdés a) pontja esetén:

A pótdíj összege:

– az alapdíj ÁFÁ-val növelt összege

és az alapdíj 10 szerese 10 naptári napon belül

az alapdíj 20 szorosa 10 naptári napon túli fizetés esetén

az alapdíj 30 szorosa 15 naptári napon túli fizetés esetén.

13. § (3) bekezdés b) pontja esetén:

az alapdíj 5 szöröse 24 órán belüli fizetés esetén

az alapdíj 10 szerese 10 naptári napon belüli fizetés esetén

az alapdíj 20 szorosa 10 naptári napon túli fizetés esetén

az alapdíj 30 szorosa 15 naptári napon túli fizetés esetén”

III. Az indítvány részben megalapozott.

- Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta meg, hogy az Ör. támadott rendelkezései sértik-e az Alkotmány 2. § (1) bekezdését.
  - Ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy az Alkotmánybíróság 109/2009. (XI. 18.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) 2010. június 30. napjával megsemmisítette a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 15. § (3) bekezdésében foglalt felhatalmazást. Az Alkotmánybíróság e határozatában – hangsúlyozva, hogy a felhatalmazó rendelkezés az Alkotmány 58. § (1) bekezdésében foglalt helyváltoztatás szabadságát, illetve a 9. § (1) bekezdésére visszavezethető szerződési szabadságot is korlátozza – megállapította, hogy a Kkt. 15. § (3) bekezdése az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe ütközik. Részben azért, mert a törvényi rendelkezés nem határozza meg a díjmegállapítás kereteit, szempontjait, és korlátait, ami az önkormányzati képviselő-testületek jogalkotási jogkörét önkényessé teszi. Részben pedig azért, mert a felhatalmazó rendelkezés nincs tekintettel sem az önkormányzatok díjmegállapításban fennálló és a szolgáltató kiletétől független, tagadhatatlan gazdasági érdekeltiségére, sem pedig az önkormányzatok árhatósági funkciójára, amely a közszolgáltatást igénybe vevők, a fogyasztók érdekeinek védelmét szolgálja. (Abh., ABH 2009, 941, 962.) Az Abh.-ban a testület – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása mellett – egyben felhívta az Országgyűlést arra, hogy a közút kezelő jogait gyakorló helyi önkormányzatok rendeletalkotási jogkörét 2010. június 30. napjáig törvényben szabályozza.
- Az Abh.-ban vizsgált fővárosi közgyűlési rendeletekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy mivel az önkormányzat a rendeletalkotás során delegált jogkörben járt el, a felhatalmazó rendelkezések alkotmányellenessége kihatott a felhatalmazáson alapuló jogszabály alkotmányosságára is. Mivel a fővárosi közgyűlésnek a parkolási rendelet megalkotásakor nem volt alkotmányos felhatalmazása a jogalkotásra, az önkormányzati rendeletet is megsemmisítette. Az Abh.-ban foglaltakhoz hasonló indokok alapján, vagyis a rendeletalkotásra vonatkozó alkotmányos felhatalmazás hiányára tekintettel, az Alkotmánybíróság megállapította Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának parkolási rendelete alkotmányellenességét is. [137/2010. (VII. 8.) AB határozat, ABK 2010. július, 905.]

- 1.2. Az Alkotmánybíróságnak az Abh.-ban foglalt megállapításai a jelen ügyben is megfelelően irányadók. Az Ör.-t – miként az a preambulumból is kiderül – Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata a Kkt. 9. (2) bekezdésére és 15. § (3) bekezdésére alapította. Kifejezetten a parkolásra, a parkolási díjak, pótdíjak meghatározására vonatkozó felhatalmazás a Kkt. 15. § (3) bekezdésében található, így a Kkt. 9. § (2) bekezdésére való hivatkozásnak e tekintetben nincs jelentősége. Miután a felhatalmazó rendelkezést az Alkotmánybíróság az Abh.-ban megsemmisítette, annak alkotmányellenessége az Ör. alkotmányosságára is kihatott, mivel a kaposvári közgyűlésnek nem volt alkotmányos felhatalmazása a jogalkotásra. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította az Ör. alkotmányellenességét, s azt – az Abh.-ban foglalt indokokra tekintettel pro futuro – 2011. március 31. napjával megsemmisítette.
- 1.3. Az indítványozó alkotmányjogi panasz keretében kérte az Ör. rendelkezései konkrét ügyében történő alkalmazásának kizárását.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 48. § (1)–(2) bekezdése értelmében az Alkotmányban biztosított jogainak megsértése miatt alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az, akinek a jogséremlme az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be, és egyéb jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetőleg más jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az alkotmányjogi panaszt a jogerős határozat kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.

Az indítványozó első alkotmányjogi panasz, melyet a Somogy Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.160/2007/3. számú, 2007. február 16. napján kelt ítélete ellen terjesztett elő, 2007. március 21-én érkezett az Alkotmánybíróságra. Az alkotmányjogi panaszt tehát a jogorvoslati jog kimerítése után, a 60 napos határidőn belül nyújtották be, így ebben a tekintetben a törvényi feltételeknek megfelel. Az Abtv. 48. § (1) bekezdéséből fakadóan azonban alkotmányjogi panasz csak az Alkotmányban biztosított jog megsértése miatt terjeszthető elő. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az olyan alkotmányjogi panasz, mely kizárólag az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmét állítja, ennek a törvényi követelményeknek rendszerint nem felel meg (712/D/2004. AB végzés, ABH 2007, 2708, 2711.; 483/B/2006. AB határozat, ABH 2007, 1994, 1997.; 436/D/2005. AB végzés, ABH 2008, 3517, 3519.). Az Alkotmánybíróság ugyanakkor figyelemmel volt arra, hogy a megsemmisített önkormányzati rendelet az Alkotmány 58. § (1) bekezdésében megfogalmazott helyváltoztatás és azon belül a közlekedés szabadságával áll közvetlen összefüggésben. E szabadság szabályozása csak akkor alkotmányos, amennyiben gyakorlásának garanciáit, korlátozásának feltételeit, terjedelmét törvény rendezi, a megfelelő felhatalmazás alapján megalkotott részletszabályok kiegészítő jellege mellett. (Abh., ABK 2009. november, 1971, 1977.) Erre tekintettel az Alkotmány 2. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt is érdemben bírálta el, az indítványozó különösen fontos érdekére figyelemmel pedig kimondta a megsemmisített jogszabály alkalmazásának tilalmát a Somogy Megyei Bíróság 1.Pf.20.160/2007/3. számú ítéletével lezárt ügyben.
2. Ezt követően az Alkotmánybíróság a Tv. kifogásolt rendelkezésének alkotmányosságát vizsgálta meg. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy a Tv. 19. § (1) bekezdés n) pontja helyébe a közterületi parkolás jogi feltételeinek megteremtése érdekében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, valamint a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosításáról szóló 2010. évi XLVII. törvény 5. § (1) bekezdése – 2010. június 5-i hatállyal – új rendelkezést iktatott be. Az új rendelkezéssel a parkolási szolgáltatást nyújtó társaságok adatigényléshez való joga megszűnt. Az új rendelkezés alapján már csak a helyi önkormányzat, illetve az általa megbízott, az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott, vagyis kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló, közszolgáltatási feladat ellátására alapított szolgáltató (a továbbiakban: szolgáltató) jogosult az adatigénylésre. A módosítás ugyanakkor az indítványozó által kifogásolt adatigénylési jogot továbbra is fenntartotta. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányossági vizsgálatot a Tv. módosított rendelkezése vonatkozásában folytatta le.
- 2.1. Az indítványozó a Tv. azon rendelkezését támadta, mely lehetővé teszi a parkolási díj meg nem fizetése esetén a díj és a pótdíj behajtása érdekében a járműnyilvántartásból bizonyos, a törvényben meghatározott adatok igénylését. Minthogy az adatigénylés – az Abh., illetve az annak nyomán a Kkt.-be újonnan beiktatott 9/D. § (3) bekezdés értelmében – szerződéses viszonyban minősülő (polgári jogi) jogviszonyból származó igények érvényesítését szolgálja, annak lehetőségét ellentétesnek tartotta azzal az Abtv. által előírt követelménnyel, mely szerint kötelező adatszolgáltatáson alapuló adatkezelést csak közérdekből lehet elrendelni. A két törvényhely ütközése miatt sérül az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, mert a szabályok kiszámíthatatlanná válnak.

Az Alkotmánybíróság a 35/1991. (VI. 20.) AB határozatban hangsúlyozta, hogy a jogállamiság elvéből nem következik, hogy az azonos szintű jogszabályok közötti normakollízió kizárt. Törvényi rendelkezések összeütközése miatt az alkotmányellenesség pusztán az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján tehát nem állapítható meg akkor sem, ha ez a kollízió nem kívánatos, és a törvényhozónak törekednie kell ennek elkerülésére. Alkotmányellenesség

megállapítására törvényi rendelkezések kollíziója miatt csak akkor kerülhet sor, ha ezen alkotmányos elvek vagy jogok valamelyike megsérül annak folytán, hogy a szabályozás ellentmondása jogszabály-értelmezéssel nem oldható fel, és ez anyagi alkotmányellenességhez vezet, vagy ha a normaszövegek értelmezhetetlensége valamely konkrét alapjog sérelmét okozza. (ABH 1991, 175, 176–177.)

Jelen esetben a 19. § (1) bekezdés n) pontja az általános adatvédelmi előírásokhoz képest egy speciális szabályt tartalmaz: lehetővé teszi bizonyos személyes adatok igénylését a járműnyilvántartásból. E szabály tartalma világos, csak egyféleképpen értelmezhető, jogalkalmazási problémát ezért nem vet fel. Önmagában azért, mert – az indítványozó szerint – a támadott rendelkezés nincs összhangban az Avtv. 5. § (3) bekezdésében megfogalmazott követelménnyel, az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelme nem állapítható meg.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a Tv. 19. § (1) bekezdés n) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, az Alkotmány 2. § (1) bekezdésén irányuló indítványt elutasította.

Az indítványozó a Tv. 19. § (1) bekezdés n) pontja kapcsán azt is előadta, hogy „[s]érül továbbá a törvény előtti egyenlőség elve és a különböző tulajdoni formák egyenlőségének elve, mivel a megsemmisíteni kért jogszabály a piac azonos jogú szereplői közül, alkotmányellenes előnyt biztosít az egyik félnek”.

Az indítványozó nem jelölte meg pontosan, hogy a kifogásolt szabály mely alkotmányos §-okat sérti, ám hivatkozott a különböző tulajdoni formák egyenlőségének elvére. Az Alkotmány 9. § (1) bekezdése értelmében Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül. Az Alkotmánybíróság a 21/1990. (X. 4.) AB határozatában kifejtette, hogy ez a rendelkezés nem tekinthető a tulajdoni formák felsorolásának, mint amelyek valamelyikébe való besorolhatóság az alkotmányos védelem feltétele. Az Alkotmány nem tulajdonformák között különböztet, hanem ellenkezőleg: a tulajdon bármely formájára nézve éppen diszkrimináció-tilalmat fogalmaz meg. A 9. § (1) bekezdése ennek megfelelően az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése jogegyenlőségi tételének, valamint a 9. § (2) bekezdésbe foglalt vállalkozási jog és a verseny szabadsága általános tételének a tulajdonhoz való jogra vonatkoztatott kifejtése. (ABH 1990, 73, 81.)

Az indítványozó a különböző tulajdoni formák egyenjogúságának elve alapján azért sérelmezi az adatszolgáltatásra vonatkozó szabályt, mert az a piac azonos jogú szereplői közül alkotmányellenes előnyt biztosít az egyik félnek. A támadott rendelkezés és az Alkotmány 9. § (1) bekezdése között azonban alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. A Tv. 19. § (1) bekezdésének n) pontja kizárólag arra ad lehetőséget, hogy a parkolási szolgáltatást igénybe vevő, de parkolási díjat nem fizető személy (aki tipikusan a jármű üzemeltetője) kiléte a szolgáltató számára ismertté váljon. A ráutaló magatartással létrejövő parkolási szerződések esetén a szolgáltatást igénybe vevő ugyanis ismeri (vagy kellő gondossággal ismernie kellene) szerződő felét, a szolgáltató azonban tipikusan nem, és a szerződéskötés jellegére tekintettel nem is kell neki. A kifogásolt szabály hiányában a szolgáltató igényérvényesítése lehetetlenné vagy aránytalanul nehezzé válna.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi [54/1992. (X. 29.) AB határozat, ABH 1992, 266, 267.; 36/2007. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2007, 432, 453.], ezért az Alkotmánybíróság a Tv. 19. § (1) bekezdés n) pontja alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítványt elutasította az Alkotmány 9. § (1) bekezdése alapján is.

Az indítványozó szerint a támadott rendelkezés révén sérül a törvény előtti egyenlőség is. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdése értelmében a bíróság előtt mindenki egyenlő. Az Alkotmánybíróság értelmezésében ez a szabály a bírói útra tartozó ügyek tekintetében eljárási alapelvet fogalmaz meg. A bíróság előtti egyenlőség elve a személyek általános jogegyenlőségének a bírósági eljárásra vonatkoztatása. (18/B/1994. AB határozat, ABH 1998, 570, 572.) Ahogy az Alkotmánybíróság fent kifejtette, a kifogásolt rendelkezés hiányában a szolgáltató igényérvényesítési lehetősége, bírósághoz való fordulása válna lehetetlenné. Az indítványozó által felhozott indokok alapján nem állapítható meg az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének sérelme, ezért az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a tekintetben is elutasította.

- 2.2. Az indítványozó alkotmányjogi panasz keretében is kérte a Tv. 19. § (1) bekezdés n) pontja megsemmisítését és alkalmazása tilalmának kimondását a Somogy Megyei Bíróság 1.Pf.20.160/2007/3. számú ítéletével lezárt ügyben. Miként azt az Alkotmánybíróság a jelen határozat indokolásának III/1.3. pontjában megállapította, az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett. Az alkotmányjogi panasz viszont érdemben csak akkor bírálható el, ha a sérelem az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be. Mivel a jogerős határozatot hozó bíróság a Tv. 19. § (1) bekezdés n) pontját nem alkalmazta, az alkotmányjogi panasz érdemben nem bírálható el. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt ebben a tekintetben az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009, január, 3) 29. § e) pontja alapján – érdemi vizsgálat nélkül – visszautasította.

3. A Bszi. 29. § (1) bekezdés a) pontja az indítványozó szerint sérti a jogalkotásról szóló törvényt, mert abban a Legfelsőbb Bíróság jogegységi határozata mint jogszabályi forma nincs feltüntetve és szabályozva. Emellett ellentétes a Jat. 2. § c) pontjával is, mert a jogegységi határozat alkotmányellenes jogszabályi felhatalmazás alapján dönt az állampolgárok alapvető jogairól és kötelességeiről.

Az Alkotmánybíróság a felvetett alkotmányossági probléma kapcsán először is megállapította, hogy az indítványozó nem állította egyetlen alkotmányos § sérelmét sem, csupán azt, hogy a Bszi. 29. § (1) bekezdés a) pontja ellentétes a Jat.-tal. Mivel alkotmányellenességgel összefüggő indokokat sem hozott fel, az Alkotmánybíróság az indítvány e részének vizsgálatát mellőzte.

Visszautal azonban az Alkotmánybíróság a 40/2007. (VI. 20.) AB határozatára (a továbbiakban: Abh2.), ahol az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján már vizsgálta a jelen ügyben is felvetett problémát. Ebben az Alkotmánybíróság kifejtette: „Megállapítható, hogy a jogegységi határozat valóban nem szerepel a Jat. rendelkezéseiben, viszont – mint a Legfelsőbb Bíróság által kiadható jogegységesítési eszköz – megjelenik az Alkotmány 47. § (2) bekezdésébe foglalt szabályban. Az Alkotmánybíróság a jogegységi határozat állampolgárokra kiható voltát – épp az Alkotmány 47. § (2) bekezdése alapján – már több határozatában vizsgálta. Az Alkotmánybíróság megállapításainak lényege szerint az ítélkezési tevékenységből szükségképpen következik, hogy a jogegységi határozat a bírói jogalkalmazás útján kihat a felekre is, alkotmányértéért pusztán e miatt nem állapítható meg [lásd: 12/2001. (V. 14.) AB határozatot, ABH 2001, 163, 171.; 42/2004. (XI. 9.) AB határozat, ABH 2004, 551, 575–576.; 70/2006. (XII. 13.) AB határozat 2006, december, 1042, 1048.]. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint – a fenti érveléssel összhangban – jelen ügyben a Bszi. vizsgált rendelkezéseinek az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével való ellentéte sem állapítható meg.” (ABH 2007, 517, 533.)

4. Az indítványozó az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és 57. § (1) bekezdése alapján támadta a Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontját.
- 4.1. Álláspontja szerint a Legfelsőbb Bíróság a kifogásolt jogszabályhely alapján több évtizedes gyakorlatot változtathat meg, ennek következtében pedig sérül az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság követelménye. Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben kifejtette, hogy a Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontja lényegében a jogegységi eljárás lefolytathatósága a) pontban foglalt esetének egyik speciális esete. Akkor, amikor a Legfelsőbb Bíróság valamely tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Legfelsőbb Bíróság másik ítélkező tanácsának határozatától, szintén a joggyakorlat továbbfejlesztése a cél: a joggyakorlat továbbfejlesztése mint ok révén a Legfelsőbb Bíróságnak lehetősége nyílik valamely jogszabály-értelmezési gyakorlat (tehát a normához „tapadt” ítélkezés) alapján dönteni az ítélkezés új irányáról. (ABH 2007, 517, 526.)

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a jogegységi eljárás lefolytatásának a Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontjában szabályozott esete nem ellentétes a jogbiztonság követelményével, sőt, annak érvényesülését szolgálja. Az Alkotmány 47. § (2) bekezdése értelmében a Legfelsőbb Bíróság biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, jogegységi határozatai a bíróságokra kötelezőek. Az Alkotmány nem szabályozza teljes körűen, milyen eszközökkel teremtheti meg a Legfelsőbb Bíróság az egységes jogalkalmazást, annak csupán egyik, bár a legfontosabb eszközét nevesíti. A Bszi. 27. § (2) bekezdése szerint a Legfelsőbb Bíróság elvi bírósági határozatok közzétételével is elősegíti az egységes joggyakorlat kialakítását. [Lásd ezzel kapcsolatban a 12/2001. (V. 14.) AB határozat indokolását, ABH 2001, 163, 172–173.] A bírósági szervezetrendszer csúcsán elhelyezkedő, legmagasabb szinten ítélkező fórumként a Legfelsőbb Bíróság az elvi határozatok közzétételén kívül is befolyásolja az alacsonyabb szintű fórumok ítélkezési tevékenységét az egyedi ügyekben hozott döntéseivel, az ott kifejtett jogi álláspontjával. Jogegységi határozat hiányában a Legfelsőbb Bíróság ítélkező tanácsainak szemlélete között is lehet eltérés, melynek kiküszöbölésére (is) szolgál a jogegységi határozat. Akkor, amikor a Legfelsőbb Bíróság egyik ítélkező tanácsa el kíván térni a Legfelsőbb Bíróság egy másik ítélkező tanácsa határozatától, lényegében a joggyakorlat továbbfejlesztését kívánja elérni. A Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontja épp annak a lehetőségét teremti meg, hogy a másik tanács határozata nyomán kialakuló gyakorlattól való eltérés ne csupán egyedi határozattal történjen meg, hanem a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességéről, illetve annak irányáról jogegységi eljárás keretében jogegységi tanács döntsön. Ennek megelőzésére szolgál tehát, hogy eltérő gyakorlat alakuljon ki ugyanabban a jogkérdésben a legmagasabb szintű bírói fórumon belül, melyet csak egy utólagos, az egységes ítélkezési gyakorlat kialakítását célzó jogegységi eljárásban lehet megszüntetni. Ha a jogegységi eljárás során a tanács a korábbi irányvonalától való eltérést nem támogatja, jogegységi határozatában ezt a korábbi álláspontot megerősíti. Míg ha a körülmények folytán indokolt a joggyakorlat továbbfejlesztése, ennek megfelelő döntést hoz.

A 9/1992. (I. 30.) AB határozatban az Alkotmánybíróság a következőképpen fogalmazta meg a jogbiztonság lényegét: „A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.” (ABH 1992, 59, 65.) A jogbiztonság elvéből ugyanakkor nem következik, hogy a szabályok változatlan tartalommal éljenek az idők végezetéig: a körülmények és elvárások változásával értelemszerűen a normák is módosulnak.

Az Abh2.-ben az Alkotmánybíróság kiemelte: magának a jogegységi határozatnak a funkciójából ered, hogy a jogegységi határozattal az ítélkezési gyakorlat megváltoztatható. Ebből következik a jogegységi határozat joggyakorlatot alakító, befolyásoló volta. Ahogy egy új jogi szabályozás is megváltoztatja a korábbi jogi helyzetet, úgy a bíróságokra kötelező jogegységi határozat kihirdetése is nyilvánvalóan hat a bíróságok ítélkezésére (hiszen a célja is ez). (ABH 2007, 517, 533.)

Az, hogy az ítélkezési gyakorlat az indítványozó által támadott keretek között, garanciális feltételek mellett változtatható meg, nem sérti a jogbiztonságnak az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott elvét, ezért az indítványt az Alkotmánybíróság ebben a részében elutasította.

- 4.2. Az indítványozó szerint a Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontja ellentétes az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből folyó törvény előtti egyenlőség elvével is.

Az Abh2.-ben az Alkotmánybíróság a Bszi. 29. § (1) bekezdés a) pontja és az Alkotmány 57. § (1) bekezdése vonatkozásában hangsúlyozta, hogy a jogegységi határozat funkciójából ered a jogegységi határozat joggyakorlatot alakító, befolyásoló volta. Ezért nemcsak az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, de 57. § (1) bekezdésének sérelme sem állapítható meg. Tekintettel arra, hogy a Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt szabály a joggyakorlat továbbfejlesztésének egy kiemelt esete, a fenti megállapítások a jelen ügyben is megfelelően irányadók. Az Alkotmánybíróság ezért az Alkotmány 57. § (1) bekezdése vonatkozásában is elutasította a Bszi. 29. § (1) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt.

5. Az indítványozó az Alkotmány 57. § (1) bekezdése és 2. § (1) bekezdése alapján támadta a Pp. 271. § (2) és (3) bekezdését. Ezek a rendelkezések bizonyos ügyeket kizárnak a felülvizsgálat lehetőségéből.

- 5.1. Az Alkotmánybíróság a Pp. 271. § (2) bekezdésének alkotmányossági vizsgálatát ugyanakkor korábban, az 1173/D/2007. AB határozatában az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és 57. § (1) bekezdése tekintetében már lefolytatta, s az indítványt a Pp. e rendelkezése tekintetében elutasította. Korábbi alkotmányossági vizsgálatára tekintettel az Alkotmánybíróságnak elsősorban azt kellett eldöntenie, hogy az indítvány nem minősül-e ítél dolognak. Az Ügyrend 31. § c) pontja szerint ugyanis, ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben elbírált jogszabállyal azonos jogszabály (jogszabályi rendelkezés) felülvizsgálatára irányul, és az indítványozó az Alkotmánynak ugyanarra a §-ára, illetve alkotmányos elvére, ezen belül azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alkotmánysértést megállapítani (ítél dolog), akkor az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti.

Mivel a Pp. 271. § (2) bekezdésének az 1173/D/2007. AB határozatban (ABK 2010. március, 332.) vizsgált szövege teljesen megegyezik a jelen ügyben támadott rendelkezés szövegével, melyet a korábbiakkal azonos alkotmányos indokokra hivatkozva kértek megsemmisíteni, ezért az Alkotmánybíróság az indítvány e vonatkozásában az eljárást az Ügyrend 31. § c) pontja alapján megszüntette.

- 5.2. Az indítványozó szerint a Pp. 271. § (3) bekezdése azért sérti a törvény előtti egyenlőség elvét, mert azonos feltételek fennállása esetén indokolatlanul tesz különbséget a per tárgya alapján. Így az állampolgárok egyes csoportjait kizárják a jogorvoslati lehetőségéből.

Az Alkotmánybíróság a pertárgyértékkel összefüggő, a Pp.-nek a felülvizsgálati eljárást kizáró rendelkezéseit az Alkotmány 57. § (1) bekezdése alapján már egy korábbi határozatában vizsgálta. Az elbírált jogszabályhely értelmében nem volt helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték (illetve annak a 24. § alapján megállapított értéke) az ötszáz ezer forintot nem haladta meg. Az Alkotmánybíróság rögzítette: „Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 57. § (1) bekezdése tekintetében már korábban megállapította, hogy ezen alkotmányi rendelkezés első mondata »egyenlőségi szabályt fogalmaz meg (...). A bíróság előtti egyenlőség alkotmányos tétele a jogegyenlőség általános elvéből következik. A bíróság előtti egyenlőség alkotmányos elve megköveteli, hogy a bíróság igénybevételenek állami szervek és más személyek tekintetében egyenlő lehetőségei és korlátai legyenek. (...) [53/1992. (X. 29.) AB határozat, ABH 1992, 261, 264.]« (425/B/1997. AB határozat, ABH 2000, 691, 694.). A támadott rendelkezés nem érinti az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének érvényesülését, hiszen ez a felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés nem befolyásolja azt, hogy bárki a perben érvényesíthető jogait és

kötelességeit bírósági megítélés elé vigye.” (663/D/2000. AB határozat, ABH 2003, 1223, 1231–1232.) Ezeket a megállapításait az Alkotmánybíróság az 1173/D/2007. AB határozatában is fenntartotta.

Az Alkotmánybíróság nem látott okot, hogy fenti álláspontjától a jelen ügyben eltérjen. Az indítványozó által támadott rendelkezések nem akadályozzák az igények törvény által felállított, független és pártatlan bíróság által igazságos és nyilvános tárgyaláson történő elbírálását. A Pp. 271. § (3) bekezdése meghatározott ügyek vonatkozásában a rendkívüli jogorvoslati lehetőséget korlátozza, a bírósághoz fordulás jogát nem. A korlátozás pedig nem személyekre (jogalanyokra) vonatkozik, hanem az általuk érvényesített követelés jellegére (tárgyára vagy értékére). Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítvány e részét elutasította.

- 5.3. Az indítványozó szerint a Pp. 271. § (3) bekezdése azért ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, mert – figyelemmel arra, hogy a kifogásolt rendelkezésekben megjelölt ügyek „nem az egyenlőség elve szerint lesznek elbírálva” – sérül a jogbiztonság elve, csökken a joggyakorlat kiszámíthatósága.

Ahogy az Alkotmánybíróság fent már kifejtette, a törvény előtti egyenlőség elvét a támadott szabályok nem sértik. Az indítványozó által felhozott összefüggésben pedig nem állapítható meg érdemi alkotmányos kapcsolat az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és a Pp. 271. § (3) bekezdése között. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi [54/1992. (X. 29.) AB határozat, ABH 1992, 266, 267.; 36/2007. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2007, 432, 452.], ezért az indítványt ebben a részében is elutasította.

6. Az indítványozó második alkotmányjogi panaszát a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgáló bíróság Pfv.VI.20.720/2007/2. számú, felülvizsgáló kérelmet hivatalból elutasító végzésével szemben terjesztette elő. A jogorvoslattal nem támadható végzés 2007. május 8. napján kelt, az alkotmányjogi panasz az Alkotmánybírósághoz 2007. július 2. napján érkezett. Az indítványozó a Pp.-nek a felülvizsgáló korlátozó 271. § (2) bekezdését támadta az Alkotmány 57. § (1) bekezdése alapján. Tekintettel arra, hogy a felülvizsgáló kérelmet elutasító végzésben a Legfelsőbb Bíróság első és egyben utolsó ízben alkalmazza a kifogásolt jogszabályi rendelkezést, s a határozat jogorvoslattal nem támadható, az alkotmányjogi panasz az Abtv. 48. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelel. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában ugyanis, ha a panaszolt alapjogsérelem nem a rendes, hanem a rendkívüli jogorvoslati eljárásban következett be, alkotmányos követelmény, hogy az alkotmányjogi panasz benyújtásának határidejét a rendkívüli jogorvoslati eljárásban hozott határozat kézbesítésétől kell számítani [41/1998. (X. 2.) AB határozat, ABH 1998, 306.; 42/2004. (XI. 9.) AB határozat, ABH 2004, 551, 586.; 943/D/2006. AB határozat, ABH 2008, 2504, 2507.].

A Pp. 271. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz azonban az előzőekben kifejtettek szerint ítélt dolognak minősül, ezért az Alkotmánybíróság az eljárást e tekintetben is megszüntette.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Budapest, 2010. október 18.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 357/D/2007.

VII. Jogegységi határozatok

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 4/2010. (X. 20.) közigazgatási jogegységi határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának Közigazgatási Jogegységi Tanácsa a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának vezetője által indítványozott jogegységi eljárásban meghozta a következő:

jogegységi határozatot:

1. Ügyféli jogállás a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (1) bekezdésében írt társadalmi szervezeteket (a továbbiakban: társadalmi szervezetek) azokban a környezetvédelmi közigazgatási hatósági ügyekben illeti meg, amelyekben a környezetvédelmi hatóság ügydöntő hatóságként jár el, illetőleg azokban az egyéb közigazgatási hatósági ügyekben, amelyekben jogszabály a környezetvédelmi hatóság környezetvédelmi szakhatósági közreműködését írja elő.
2. A közigazgatási perekben a társadalmi szervezetek perindítási jogát a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 327. § (1) bekezdése, keresetőségi jogát a környezetvédelmi hatóság ügydöntő vagy szakhatósági eljárása határozza meg.
3. A közigazgatási perbe történő beavatkozáshoz szükséges jogi érdekeket a Pp. 54. § (1) bekezdése alapján a konkrét hatásterületi érintettség és a működésben fennálló érdekelttség alapozza meg. A beavatkozás lehetősége nem függ attól, hogy a társadalmi szervezet a közigazgatási hatósági eljárásban ügyfélként ténylegesen részt vett-e.
4. Az 1/2004. KJE számú jogegységi határozat e jogegységi határozat közzététele napjától nem alkalmazható.

Indokolás

- I. A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának Vezetője a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (Bszi.) 31. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 32. § (1) bekezdése alapján jogegységi eljárás lefolytatását indítványozta a következő kérdésekben:

1. Milyen közigazgatási hatósági ügyekben illeti meg az ügyféli jogállás a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. (a továbbiakban: Kvt.) 98. § (1) bek. szerinti társadalmi szervezeteket?
2. Ügyfélként való részvétel esetén miként alakul ezen szervezetek keresetőségi joga azokban a nem környezetvédelmi tárgyú hatósági eljárásokban, ahol a környezetvédelmi hatóság szakhatóságként járt el?
3. Megilleti-e a Pp. 54. § (1) bek. szerinti beavatkozás joga a társadalmi szervezeteket azokban a közigazgatási perekben, amelyek esetében a megelőző közigazgatási eljárásban ügyfélként a Kvt. 98. § (1) bekezdése szerinti jogállás ellenére nem jártak el?

Az indítványban kifejtettek szerint az elsőfokon eljáró bíróságok eltérő gyakorlatot folytatnak a Kvt. 98. § (1) bekezdése szerinti szervezetek ügyféli és beavatkozói jogállása tekintetében.

A Csongrád Megyei Bíróság 14.Kpk.21.022/2008/2. sorszámú végzésében akként foglalt állást, hogy vadászati hatósági ügyben a Kvt. 98. § (1) bekezdése szerinti szervezet nem minősül ügyfélnek, megjegyezve, hogy a vadászati ügy nem tartozik a környezeti ügyek kategóriájába, illetőleg a Kvt. 98. § (1) bekezdése szerinti szervezeteket az ügyféli jogállás azokban az eljárásokban illeti meg, amelyek a Kvt. alapján folynak.

A Tolna Megyei Bíróság 9.Kpk.20.824/2009/4. sorszámú végzésében – elsősorban az 1/2004.KJE jogegységi határozat alapján – arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Kvt. 98. § (1) bekezdése szerinti szervezet ügyféli jogállását az erdészeti hatósági ügyben is el kell ismerni. A Tolna Megyei Bíróság utalt arra is, hogy a környezetvédelem gyűjtőfogalom, melybe beletartozik az erdőgazdálkodással kapcsolatos tevékenység, így az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény szerinti hatósági eljárásban az érintett egyesület ügyféli jogállását el kell ismerni.

Az indítvány kiemelte, hogy az 1/2004.KJE jogegységi határozat 2. pontja a kérdést már érintette, amikor kitért arra, hogy a környezetvédelmi szervezet keresetjogi joga a Kvt. 98. § (1) bekezdése alapján a környezetvédelmi szakhatósági állásfoglalással kapcsolatban áll fenn és jogszabálysértésre hivatkozással e vonatkozásban kérhető a közigazgatási határozat felülvizsgálata.

Az érintett ügyek azonban arra is rámutatnak, hogy azokban a hatósági eljárásokban, ahol a környezetvédelmi hatóság kötelezően, mint szakhatóság vesz részt, felmerül a környezetvédelmi szervezetek ügyféli jogállása, függetlenül attól, hogy az ügy tárgya csak közvetetten környezetvédelmi és az ügydöntő hatóság sem a környezetvédelmi hatóság. Ez a Kvt. 98. § (1) bekezdésében írt eljárási jogosultságot igen széles ügykörre terjesztené ki, s azzal a problémával áll összefüggésben, hogy miként különíthetők el az emberi környezetet érintő egyes önálló hatósági eljárások (jellemzően: építésügyi, természetvédelmi, vízügyi, bányászati, vadgazdálkodási, erdészeti, halászati hatósági tárgyú ügyek) a Kvt. szerinti környezetvédelmi hatósági eljárásoktól.

A társadalmi szervezetek közigazgatási perekbe történő beavatkozása szintén több kérdést vet fel. Egyes bíróságok a Pp. 54. § (1) bekezdése alapján azokban a perekben, ahol a szervezetek önálló perindítási jogosultsággal is rendelkeznek, a beavatkozást kérelemre megengedik. A beavatkozás megengedéséhez szükséges jogi érdek tartalmát ebben az esetben a Kvt. 98. § (1) bekezdése szerint látják adottnak, utalva az önálló perindítás lehetőségére.

A beavatkozás megengedése körében a másik álláspont a jogi érdek közvetett voltára hivatkozással a kérelem elutasítását jelenti. Ebben az esetben a BH. 2004. évi 444. számú jogesetére hivatkoznak, mely szerint a közvetett jogi érdek a beavatkozás megengedéséhez nem elégséges, ha a beavatkozni kívánó saját személyes, vagyoni jogi érdekeltsége hiányzik.

- II. A jogegységi tanács nem nyilvános ülésén a Legfőbb Ügyész képviselője kifejtette, hogy álláspontja szerint a társadalmi szervezeteket a Kvt. 98. § (1) bekezdése szerinti ügyféli jogállás kizárólag azokban a közigazgatási hatósági eljárásokban illeti meg, amelyekben a 347/2006. (XII.23.) Korm. rendelettel kijelölt környezetvédelmi, illetve természetvédelmi hatóságok ügydöntő hatóságként járnak el. A nem környezetvédelmi tárgyú hatósági eljárásokban, ahol a környezetvédelmi hatóság szakhatóságként járt el, illetve ügyféli joga a Ket. 15. § (4) bekezdése szerint van, a társadalmi szervezet nem minősül ügyfélnek.

Amennyiben a társadalmi szervezet a Kvt. 98. § (1) bekezdése alapján jogosult a környezetvédelmi közigazgatási eljárásban részt venni, de az eljárásban mégsem vesz részt, úgy a Pp. 327. § (1) bekezdése alapján nem jogosult a perindításra. A Pp. 54. § (1) bekezdése alapján azonban a Kvt. 98. § (1) bekezdés szerint a meglévő ügyféli jogosultság alapján megállapítható az a jogos érdek, amelyre tekintettel a társadalmi szervezet a perbe beavatkozhat. A Pp. 54. § (1) bekezdése által biztosított beavatkozás lehetősége csak azokra az ügyekre vonatkozhat, amelyekben a környezetvédelmi (természetvédelmi) hatóság ügydöntő hatóságként járt el.

- III. A Kvt. 98. § (1) bekezdése szerint a környezetvédelmi érdekek képviselőire létrehozott egyesületeket és más, politikai pártokat, érdekképviselőket nem minősülő – a hatásterületen működő – társadalmi szervezeteket (a továbbiakban: szervezet) a környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban a működési területükön az ügyfél jogállása illeti meg.

A Kvt. 98. § (1) bekezdésében foglalt ügyféli jogállás szabályai alapvetően összhangban állnak a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 15. § (5) bekezdésével. A Kvt. 98. § (1) bekezdése, illetőleg a Ket. 15. § (5) bekezdése az ügyféli jogállás kérdését azokban az ügyekben egyértelműen eldöntik, ahol a környezetvédelmi hatóság ügydöntő hatóságként jár el. A környezetvédelmi hatóság emellett egyes – elsődlegesen nem környezetvédelmi tárgyú – hatósági eljárásokban külön jogszabályi rendelkezések alapján szakhatóságként jár el, biztosítva a környezetvédelmi érdekek érvényesülését.

Környezetvédelmi hatóságként a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. (XI. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 8. § (2) bekezdése szerint – ha e rendelet másként nem rendelkezik – a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség (a továbbiakban: felügyelőség) jár el [Korm. r. 5. § (1) bekezdés].

A felügyelőség hatósági eljárása és szakhatósági közreműködése különböző irányú lehet az egyes ügyekben arra tekintettel, hogy a hatóság többféle feladatkörrel és ennek alapján hatáskörrel rendelkezik, így eljár nem csupán környezetvédelmi, hanem természetvédelmi, illetőleg vízügyi hatósági ügyekben is. [Korm. r. 13. § (1) bekezdés és 17. § (1) bekezdés]. Ennek alapján az ügyféli jogállás vizsgálata során arra is figyelemmel kellett lenni, hogy a felügyelőség milyen hatósági- szakhatósági hatáskörében jár el, mivel a Kvt. 98. § (1) bekezdése a környezetvédelmi közigazgatási hatósági ügyekben rendelkezik az ügyféli jogállásról.

Az 1/2004/KJE jogegységi határozat 2. pontja kitért arra, hogy a környezetvédelmi társadalmi szervezet kereshetőségi joga a Kvt. 98. § (1) bekezdése alapján a környezetvédelmi szakhatósági állásfoglalással kapcsolatban is fennáll és jogszabálysértésre hivatkozással e vonatkozásban kérhető a közigazgatási határozat felülvizsgálata. Ezt az álláspontot a jogegységi tanács fenntartotta és továbbfejlesztésének lehetőségét is áttekintette, figyelemmel arra, hogy a jogegységi határozatot követően a 2005. évi LXXXIII. törvény 336. §-a a Kvt. 98. § (1) bekezdését módosította.

A Kvt. a környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárás (ügy) fogalmát nem határozza meg. A Kvt. szabályozásának rendszeréből az állapítható meg, hogy a Kvt. 2. § (1) bekezdés a) pontja a környezeti elemeket széles körben szabályozza, valamint a 3. § (1) bekezdése alapján az egyes környezeti elemekre vonatkozó külön törvények rendelkezéseit a Kvt. rendelkezésével összhangban állónak mondja ki.

A Kvt. 64. § (1) bekezdésének a) pontja a környezetvédelmi hatósági tevékenység ellátását a környezetvédelmi igazgatás körébe sorolja, amely különösen a környezethasználat Kvt. szabályai szerinti engedélyezését jelenti.

A Kvt. 19. § (1) bekezdése szerint a hatóság hatáskörét – a hatósági eljárás körébe tartozó ügyfajta meghatározásával – jogszabály állapítja meg. A Ket. 44. § (3) bekezdése alapján ha a törvény eltérően nem rendelkezik a szakhatóságra a hatóságra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

A szakhatósági közreműködés az adott hatósági ügyben osztott hatáskör gyakorlását jelenti, melynek során a környezetvédelmi hatóság a jogszabály szerinti környezetvédelmi érdek fennállása esetén a felmerülő kérdésekben önállóan dönt, döntésének figyelembevételére a Ket. 45. § (4) bekezdés az irányadó.

A Korm. r. 8. § (1) bekezdésében meghatározza, hogy melyek a környezetvédelmi hatóságok, 25. §-ában pedig a környezetvédelmi szakhatóságokat rögzíti. A Korm. r. 19. § (1) bekezdése a környezetvédelmi igazgatási szerveket jelöli ki, ami egyben jelenti azt is, hogy a környezetvédelmi igazgatást, mint szélesebb értelmű tevékenységet elválasztja a környezetvédelmi hatósági tevékenységtől.

Mindezek alapján a jogegységi tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Kvt. 98. § (1) bekezdése szerinti ügyféli jogállás – figyelembe véve és fenntartva az 1/2004. számú jogegységi eljárásban kifejtett álláspontot – azon szakhatósági közreműködésre tekintettel illeti meg a társadalmi szervezeteket, ahol környezetvédelmi hatóság, mint környezetvédelmi szakhatóság jár el. Ebből következően csak azokban az esetekben minősíthető ügyfélnek a társadalmi szervezet, ha a környezetvédelmi hatóság részéről környezetvédelmi szakhatósági közreműködésre kerül sor. Emiatt az egyéb hatósági, szakhatósági eljárások a Kvt. 98. § (1) bekezdése szerinti ügyféli jogállást a nem környezetvédelmi tárgyú hatósági ügyekben nem alapozzák meg. Ez alól egyetlen kivételt fogalmaz meg a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 3. § (2) bekezdése, amely szerint a természetvédelemmel összefüggő e törvényben nem szabályozott kérdésekre a Kvt. rendelkezéseit kell alkalmazni. Erre figyelemmel a természetvédelmi hatósági ügyekben a társadalmi szervezeteket a Kvt. 98. § (1) bekezdésének megfelelően illeti meg az ügyféli jogállás. Jogszabály azonban más környezetet érintő hatósági eljárásokra ilyen szabályt nem állapít meg, így a környezetvédelmi hatósági eljárás fogalmának más – környezetet érintő – hatósági eljárásokra való kiterjesztése contra legem jogalkalmazáshoz vezetne.

A Kvt. 98. § (1) bekezdését módosító 2005. évi LXXXIII. törvény 336. §-a alapján nem kérdőjelezhető meg a társadalmi szervezetek ügyféli jogállása a környezetvédelmi hatóság szakhatósági eljárása körében. A törvény módosítása által bevezetett környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárás fogalma a korábbi megfogalmazáshoz képest nem jelent szűkítést figyelemmel arra, hogy a Ket. 44. § (3) bekezdés alapján a szakhatóság közreműködésére fő szabály szerint a hatóságra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A törvény módosítása a korábbi „államigazgatási eljárást” felváltó szóhasználati pontosítás, amely érdemben az ügyféli jogállás lehetőségét nem befolyásolja.

Nem illeti meg ugyanakkor ügyféli jogállás azokban a közigazgatási hatósági ügyekben a társadalmi szervezeteket, amelyek esetében a Ket. 15. § (4) bekezdése alapján a feladatkör érintettségére tekintettel a környezetvédelmi hatóság ügyfélként járhat el. A jogegységi tanács megítélése szerint a Ket. 15. § (4) bekezdése az ügyfél jogállási szabályát rögzíti és az annak alapján felmerülő ügyféli eljárás lehetősége nem teremt más szervezet részére ügyféli jogállást, mivel a Kvt. 98. § (1) bekezdése kizárólag hatósági eljáráshoz köti az ügyféli pozíció biztosítását.

2. A társadalmi szervezetek a Pp. 327. § (1) bekezdésének megfelelően jogosultak perindításra. A társadalmi szervezetek kereshetőségi jogát a közigazgatási perekben a környezetvédelmi hatósági eljárás vagy szakhatósági részvétel keretei szabják meg. Ez azt jelenti, hogy a közigazgatási pert kezdeményező társadalmi szervezet az adott, elsődlegesen nem környezetvédelmi tárgyú közigazgatási perben, csak a környezetvédelmi összefüggéseket teheti vitássá, kereshetőségi joga a hatósági eljárás környezettel közvetlenül nem összefüggő kérdéseire nem terjed ki.
3. A társadalmi szervezetek közigazgatási perbe történő beavatkozásának lehetősége két kérdést is felvet. A Pp. 54. § (1) bekezdése szerinti beavatkozás megengedését megalapozó jogi érdek fogalmát annak alapján lehet megállapítani, hogy a társadalmi szervezet bejegyzett tevékenységi köre mennyiben köthető az adott

engedélyezéshez kapcsolódó hatásterülethez. A hatásterület fogalmát a Ket. értelmező rendelkezése meghatározza, s abból következően kizárólag a konkrét hatásterületi érintettség minősülhet olyan jogi érdeknek, amely a Pp. 54. § (1) bekezdése alapján a beavatkozás megengedésére adhat alapot. A társadalmi szervezet alapszabály szerinti működésében a tényleges érdekeltségnek és a konkrét földrajzi érintettségnek is jelentkeznie kell a hatósági eljárásban szereplő tervezett tevékenység hatásterületéhez. Ezek hiányában – kizárólag általános érintettségre hivatkozással – a beavatkozáshoz szükséges jogi érdek nem állapítható meg.

A Kvt. 98. § (1) bekezdése szerinti társadalmi szervezet a perbe akkor is beavatkozhat, amennyiben a közigazgatási eljárásban ügyfélként nem vett részt. A beavatkozás alapja az ügy eldöntésében fennálló jogi érdekeltség, ami jelenti azt is, hogy a Pp. 54. § (1) bekezdése szerinti beavatkozás általános eljárásjogi lehetőség a Pp. 332. § (5) bekezdésében írt jogintézményhez képest. A jogi érdek fennállása objektív kategória, amely a társadalmi szervezet konkrét hatásterületi érintettségét jelenti és nem függ az eljárásban való tényleges részvételtől, azaz az ügyféli jogok gyakorlásától.

4. Az 1/2004. KJE számú jogegységi határozat az időközben született jogszabálmódosítások következtében meghaladottá vált. A hatályos jogi szabályozásnak megfelelő elvi tételeit a jogegységi tanács e jogegységi határozatban is fenntartotta.

A fentiekben kifejtett indokok alapján a jogegységi tanács a bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében a Bsz. 27. §, 29. § (1) bekezdés a) pontja és 32. § (4) bekezdése értelmében a rendelkező rész szerint határozott.

Budapest, 2010. szeptember 20.

Dr. Kozma György s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Kalas Tibor s. k.,
előadó bíró

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin s. k.,
bíró

Dr. Buzinkay Zoltán s. k.,
bíró

Dr. Kovács András s. k.,
bíró

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Gál András Levente,
a szerkesztésért felelős: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Bártfai-Mager Andrea ügyvezető igazgató.